



מזכירות הממשלה

סניגוריה

ש מ ו ר

פרוטוקול
ישיבת הועדה להתישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

כ"ד בתמוז התשמ"א - 26.7.81

נכחו: חברי הועדה - השרים: א. שרון - יו"ר, ז. המר

נציגי ההסתדרות הציונית: מ. דרובלס ר. ויץ, א. תבין.

נעדרו: חברי הועדה - השרים: י. ארידור, ש. ארליך, מ. בגין,
י. כץ, ד. לוי, ח. לנדאו (חולה),
מ. נסים, ג. פת

נציגי ההסתדרות הציונית: א. כץ, ע. לוינסקי, מ. ריבלין,
י. פרידמן, פ. שנק, א. שנקר,
י. שפירא.

-	א. בראון
-	א. דודאי
-	ד. הגואל
-	א. זילבר
-	מ. כהן (קדמון)
-	י. מרגלית
-	א. סת
-	ח. צבן
-	ר. חביב
-	ש. רביד
-	מ. שמיר
-	פ. שפר
-	עוזר שר החקלאות לענייני התישבות
-	לשכת שר החקלאות
-	המנהל הכללי, משרד האנרגיה והתשתית
-	לשכת שר החקלאות
-	קק"ל
-	משרד הבינוי והשיכון
-	צה"ל
-	קק"ל
-	משרד האנרגיה והתשתית
-	החטיבה להתישבות, הסוכנות היהודית
-	מנהל מינהל מקרקעי ישראל
-	חברת החשמל בע"מ

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום:

הת/61	נטפים - יישוב קהילתי
הת/62	פסגות - מרכז אזורי
הת/63	העברת בתים והשלמת רצף ההתישבות בחבל הבשור
הת/64	החישמול בבקעת הירדן, ביהודה ובשומרון
הת/65	החכרת קרקע למשתכנים ביהודה ובשומרון - נוהל
הת/66	פארקים, ייעור ושטחי מרעה - ליישובים ביהודה, בשומרון
הת/67	בקעת הירדן וחבל עזה
הת/68	זוהר - מקום קבע ליישוב
הת/69	הקמת יישוב - נטף
הת/69	החלטות מס. הת/53 - הת/54 של הועדה להתישבות - תיקון

נ/נטפים.

בפרוטוקול זה דפים.

1058-61
2-22-3-8
1022-41
42-58

הח/61. נטפים - יישוב קהילתי

השר א. שרון : רבותי, אני פותח את הישיבה.
הנושא הראשון : גרעין נטפים.

מר אורי בראון : הוטל עלי, לפני שתי ישיבות, לבדוק את הנושא של גרעין נטפים. אני רוצה להזכיר לכם - זה גרעין שהיה מיועד להתיישב בכמה מקומות קודם. בסופו של דבר לא נמצא לו מקום. בדיון ושיחות שהיו לי גם עם ממשל וגם עם הגרעין, הגענו לאיזה שהוא פתרון והצעה למקום. רצינו שזה יקבל את ההחלטה של ועדת השרים, כשהחלטה היא מותנית.

המדובר בישוב בשטח שנקנה על ידינו לפני 4.5 שנים והיה מיועד בזמנו לאלקנה ב'. כתוצאה ממשפט שהיה בשכם, לאחר הקניה, התשלום והכל, הוציא שופט צו של איסור עבודות עד גמר דיון.

הדבר הזה נמצא עכשיו בברור ובסיום הטיפול בנושא זה. ההצעה שלנו היא להקציב, ליעד את השטח המאחד גוש שלם של ישובים מסביב לאזור התעשייה של אריאל. המדובר בנקודה בחצי הדרך בין אריאל ואלקנה, מצפון לברקן. השטח הקנוי הוא 171 דונם, שאליו מצורף שטח מדינה שבזמנו ניתן לבדיקה של היעוץ המשפטי. היות וזה היה פס צר, בלי קשר לאדמה הקנויה, לא השתמשנו בשטח זה. עכשיו, כשזה יצטרף ביחד, זה יהווה בערך 400 - 300 דונם. אנו מציעים ליעד לגרעין נטפים את השטח הזה.

אמרתי להם כי השנה עדיין לא בא בחשבון להכניס את זה לתכנית או תקציב הבניה, אלא רק לקראת

מר א. בראון

השנה הבאה. לגרעין הזה היו גלגולים רבים מאוד ונגרם לאנשי הגרעין סבל די גדול. זהו, זוהי ההצעה.

מר מ. דרובלס : אנו מטפלים קצת בגרעין נטפים. אני

מוכרח לציין שזה גרעין שבהחלט יש

לו את מלוא הזכויות להתיישב, אם כי הוא מרגיש את עצמו מקופח קצת, כי איננו נותנים לו, כביכול, תשובה. מכאן, אם אנחנו נקבל החלטה, שאנחנו מאשרים באופן עקרוני את הקמת הישוב, אך ניגש לביצועו רק בעוד שנה - אני חושש שדבר זה לא יוסיף להרגשת הגרעין.

שנית, היות והרצועה היא צרה, הייתי

מציע, עקרונית, לקבל את ההחלטה להקים שם ישוב.

זה לא ישוב, זו הרחבה.

השר א. שרון :

בסדר, הרחבת אזור ברקן, או הוספת

מר מ. דרובלס :

אזורי מגורים. עם זאת, רוב ההרחבות

שם נעשות בצורת בנייה עצמית, השקעה עצמית של האנשים, אבל מצבם החומרי של האנשים בגרעין נטיפים הוא כזה שהם לא יוכלו להשקיע מכספם. והיות ואנו לא יודעים, ברצועה זו, האם נוכל להקים בתים לתפקוד, בשל מצב השיפועים, השטח, אני מציע שנבדוק קודם את השטח מבחינה טכנית. נצא עם בעלי מקצוע ונבדוק, ובישיבה הקרובה נדווח מה המצב הגיאוגרפי. מה עוד, שלפי הצעת מר בראון זה כרוך בחקציב שעדיין איננו. הייתי מציע לתת לנו שבוע ימים ללמוד את החומר.

מר ש. רביד : יש לי שאלה פשוטה, שאולי נובעת מחוסר הכרות את הגרעין. אבל האם לא יותר טוב, ולא יותר אקטואלי, ולא יותר מידי, שיכנסו מחר בבוקר לתפוח.

מר א. בראון : בוקר טוב.

השר א. שרון : כבר ניסינו.

מר ש. רביד : אני יודע שהם לא רוצים, אבל השאלה היא האם אנו עושים בזה משהו כשאנו אומרים להם: "אולי בשנה הבאה, אם יהיה תקציב".

מר ר. וייץ : אני לא מציע לעשות שם את התרגיל שאריק רוצה לעשות בתלמי יוסף. זה לא הולך. אני חושב שאי אפשר לחבר שור וחמור. זה לא הולך.

מר א. בראון : כל פגישה שלי איתם, והיו לי בערך 15, התחילה בזה.

השר א. שרון : מאחר ואני מניח שכל הערה, גם כזו הנשמעת תוך כדי דברי אחרים נרשמת בפרוטוקול, הייתי רוצה להערה שהשמיע פרופסור רענן וייץ, בעניין "התרגיל שאני רוצה לעשות למושב תלמי-יוסף בחבל הבשור". אני רוצה להודיע, ש-א. אינני עוסק בתרגילים. אף פעם. לא בעבר, לא עכשיו, ואינני מתכוון לעסוק גם בעתיד בתרגילים.

השר א. שרון

ב. זה אמנם איננו שייך לנושא שהועלה כאן ושדנים בו, אבל מאחר והוא הועלה, אני חושב שיש התעללות חמורה באנשים שחיו בחבל ימית ונתבעים לעבור ועדות קבלה חדשות מדי פעם, לכן קיבלתי החלטה כפי שקיבלתי. לא היה בה שום דבר פסול. היא תואמת בהחלט את החלטת הממשלה שבה ינתנו כל ההקלות למתיישבי פתחת-רפיח להתיישב מחדש, ולא יצטרכו לעבור מחדש אותו מסלול של ועדות קבלה, כפי שמקובל בישובים ובמתיישבים חדשים המבקשים להצטרף לישוב.

בתורי אני אענה על כך.

מר ר. וייץ :

הנושא הזה איננו על סדר היום ואף אחד לא יעסוק בנושא זה.

השר א. שרון :

אני מחר נפגש איתם שוב ואני מוכן להציע להם זאת שוב. זה בוודאי

מר א. בראון :

הפתרון המהיר והטוב ביותר. עד היום הם לא קיבלו את זה, עם כל הנסיונות.

ככל שהפתרון האלטרנטיבי הוא פחות אקטואלי, אולי יש יותר לחץ, יותר

מר ש. רביד :

סיכוי ללחוץ עליהם.

בסדר.

מר א. בראון :

אני במקרה נפגשתי עם גרעין נטפים באקראי, פגשתי שם גם את אורי.

מר י. מרגלית :

מר י. מרגלית

אולי אני נביא זעם, אבל אני סבור שגרעין נטפים אינו מנבא עתיד ורוד. זו לפחות ההתרשמות הראשונה שלי. אני סבור, שעצם העובדה שהתארגנה קבוצת אנשים ויוצרת עובדה בשטח, לא צריכה להביא אותנו לידי כך, שאוטומטית, נאשר הקמת ישוב. אני סבור, שבלחץ מתאים, כן ניתן היה להביא אותם לתפוח. לדעתי, אנחנו מקשים על עצמנו בעתיד, באישור ישוב נוסף מסוג זה. אני מאמין שאילו היה לחץ מתאים על הגרעין להשתלב מקום קיים, זה היה טוב יותר למקום ולגרעין.

מר מ. דרובלס : יוסי, אנו ניסינו, זה לא הולך.

מר ר. וייץ : אנר לא אחזור פה על דעתי, היא ידועה. כולם יודעים שאני מתנגד להתיישבות יהודית באזור ההוא מטעמים כלליים, וככל שהדברים נעשים יותר ויותר, דעתי מתחזקת. זה לא אומר פה, רציתי רק שיהיה רשום בפרוטוקול שאמרתי שוב את דעתי.

מר מ. דרובלס : מותר לך לשנות את דעתך.

מר ר. וייץ : כשיגיע המועד לשינוי, אני מבטיחך

שאתה תהיה הראשון שתדע ששיניתי

את דעתי, ואחריך כל הציבור. אתן לך דמי קדימה.

הערה שניה - מתוך כבודו של היושב

ראש, לא אענה לך על התשובה שלך להערה שלי. אבל תסלח לי, לא כך עומדים הדברים, בהחלט לא כך. רק מכבודך אני שומר את זה ולא ממשיך הלאה.

מר ר. וייץ

עכשיו, לגופו של ענין - גם כשעושים

התיישבות חפוזת ביהודה ושומרון, צריך לעשות אותה בקצת הגיון, להשתמש בידע המקצועי שיש לנו, להשתדל, מצד מי שכבר עושה, שהיא תהיה משהו של קבע, שהיא תשא פעם פרי, שיהיה מזה משהו.

אני, שמתנגד לכל ההתיישבות הזו

אומר, כי ההתיישבות הזו מטיבעה היא התיישבות עירונית. הגרעין הוא גרעין עירוני. אין לו ולגרעין התיישבותי קואופרטיבי כל דבר שהוא, גם לא לישוב קהילתי. לפיתוח עירוני יש דינמיקה משלו ותכנון משלו, ריבונות של עולם! ואנו כבר, בהסטוריה שלנו, עשינו שגיאות מרובות של הקמת ערים חפוזות, קטנות ומוזרות, שאח"כ לא יכולות לשאת בשרותים ובכל דבר אחר.

אינני מבין את הגישה הזו - בשל

מה יש ללכת אחרי כל גרעין שמתגרען ומראה שרירים, לרוץ אחריו ולומר "מה!". יושב פה בא כח משרד השיכון שטיפל באריאל. אני חושב שהם עשו מלאכה טובה באריאל. הם תכננו את אריאל יפה. אריאל יכולה להיות מתוכננת על שכונות, שכונות או פרברים, פרברים, בתנאי שכל פרבר יעמוד ברשות עצמו ויוכל לקבל את סוג האוכלוסיה שנאה לו ותהיה לו מידה מסוימת של עצמאות, עד שכל הדברים יתחברו פעם, אם לא עכשיו, בעתיד, לאיזו יישות עירונית מתפקדת כהלכה. אני סבור שהליכה ללא התאמה, ללא תכנון, ללא מסירה לאותן הידיים שיודעות לעשות במלאכה, תביא, בסופו של דבר, לתוצאות חמורות ביותר. ואני רוצה שוב, להפנות את תשומת ליבכם לצורה שבה הדברים נעשים.

אני טוען, שאת הגרעין הזה צריך

לבחון, כשם שבוחנים את כל הגרעינים שמיועדים להתיישבות

עירונית ולתכנן את זה כחלק מהתאגיד. שזה יהיה במפוזר, להפך, אני בעד ערים שמתפזרות, שנותנות אפשרות של צורות חיים כפריות, עם שטח ליד הבית וכו'. אבל שיהיה פה הגיון שיביא אי פעם לידי שירותים ברמה מתקבלת, לידי חינוך ברמה מתקבלת. ריבוננו של עולם! אנו לא יכולים לעשות את הדברים אחרת יותר. כי או שזה יפול למעמסה נוראה על כולנו, על כל המדינה. או שהוא לא יחזיק מעמד ויהפוך לסלמס, לשכונות טעונות שיקום. זו הטענה שלי. תודה.

השר א. שרון : אני רוצה לתת תשובה. מבלי לעסוק

בנושא : איזה אזור טוב להתיישבות ואיזה אזור לא טוב להתיישבות - זה נושא שעליו מחליטות ממשלות, והממשלה, בנושא זה, קיבלה החלטה בקדנציה הקודמת שלה, ואין לה, בוודאי, לשנות את מדיניותה ב-4.5 השנים הקרובות - אני מקווה שגם מעבר לזה. כך שמבחינה זו, מה שקובע, כמובן, זו עמדת הממשלה.

אבל הייתי רוצה לומר, פשוט, למען

יעשה צדק ולמען כבודם של אנשי החטיבה להתיישבות, ולמען כבודם של אנשי משרד הבינוי - שלא היה מפעל התיישבותי שהושקעה בו כל כך הרבה עבודה תכנונית ומחשבה כמו במפעל ההתיישבות בשומרון וביהודה. והלואי, וההתיישבות שתוכננה החל משנות ה-50, היתה מצליחה תוך פרק זמן כל כך קצר, להגיע לכך שתהיה בה תשתית חינוכית, חברתית, תרבותית, תשתית של דרכים, תשתית של מים, התחלה של תעשייה וצמיחה של אוכלוסיה, בקצב כפי שקרה במפעל הזה. ואני אומר זאת פשוט לכבודם של עשרות ומאות אנשים, שעשו ימים כלילות בתכנון, בביצוע ובהקשמה של המפעל הזה.

אני דיברתי על גרעין נטפים אדוני
היו"ר, רק על גרעין נטפים.

מר ר. וייץ :

השר א. שרון : יש לי בקשה. כל זמן שאני יו"ר
בועדה הזו, איש לא יפריע. אני
אומר זאת פשוט לכבודם של אותם אנשים, בתקווה שמפעלי התיישבות
בעתיד יזכו לאותה תשומת לב שהושקעה בנושא הזה.

אמן.

מר ר. וייץ :

מר א. בראון : אני רוצה לומר משהו לגבי המקום,
לגבי התכנון ולגבי הקשר עם ישובים
אחרים ואפשרויות. אני חושב, שאם יש דבר שהוגשם באזור הזה,
זו התכנית שדובר עליה פעם על גושי התיישבות, שקשורים למרכז
אחד, שסמוכים לאזורי תעשייה, והתעשייה לא בתוכם אלא באיזה
שהוא מרחק לא גדול מדי, מספיק קרוב, ויחד עם זה לא רחוק.
זה בדיוק המקום, וממש מתבקש שם כך לבנות.
לך, אני יכול להגיד וענן, שזה
היה מתוכנן, אלא שזה נדחה בזמנו בגלל בעיות משפטיות. מה
שאנחנו רוצים זה לחדש את התכנון שהיה פעם. לא צריך לבנות
על זה כל מיני דברים, שבמקרה הזה הם לא מתאימים. יכול
להיות שהם מתאימים לאיזה שהוא מקרה, אבל לא לזה. זה סמוך
לאזור תעשייה, למרכזי חינוך, לעיר שהולכת ונבנית. זה מתאים
מבחינה קרקעית, השיפועים לא קשים. היה לנו חלום, עוד לפני
5 שנים, לפני שהממשלה הזו היתה קיימת, להקים שם ישוב. תמיד
רצינו להקים ישוב במקום הזה. זה מתאים, זה מתוכנן, זה טוב,
אז אני יודע למה לתקוף את זה כאילו לא תכננו את זה. אלא

מה, התכנון היה מזמן, לפני הרבה זמן.

וזה מתאים גם לגרעין הזה. וכאן

אני רוצה להגיד כמה מילים לגבי הגרעין - אני מכיר חלק מהאנשים, לא את כולם. מחר תהיה אסיפה שבה בוודאי אני אכיר חלק גדול אחר מהם. יש בהם חלק שמצבו הוא כזה שאיננו מסוגל בעצמו לבנות. יש חלק גדול מהם שהם אנשים מבוססים, שרוצים לבנות קהילה עם חיי קהילה, עם בתים מפוזרים, עם חינוך יותר טוב, ולצאת מתוך המקומות שהם גרים בהם היום. הם יכולים בעצמם לבנות את בתיהם ולהגיע לצב של ישוב קהילתי כפי שהוא מתוכנן לישוב קהילתי, לא חקלאי, זה נכון, אבל ישוב קהילתי עם חיי קהילה, עם חברה, עם חינוך כפי שהם רוצים, עם אפשרויות עבודה ופרנסה של חלקם הגדול במקום, כפי שאמרנו שיהיו ישובים קהילתיים.

גודלו גם כן בסדר גודל מתאים,

המרחקים שלו ממרכזים אחרים, מבתי ספר, מכל הדברים האחרים.

ל

לכן, לא נכון להציג את זה כאילו

זה נפל מהשמיים. לא. זה דבר שהיה מתוכנן מקודם. זה גרעין בהחלט מוכר לנו. היו אתו קשיים קודמים.

אני רוצה להגיד מספר משפטים. לא

מר מ. דרובלס :

הייתי לוקח את רשות הדיבור אלמלא

רענן היה משמיע מה שהשמיע. היות ואני מרגיש את עצמי שותף למפעל התיישבות לתפארת, שאני חושב שכל עם ישראל יכול להיות גאה בו, אני קצת נפגעת. רענן, אנו יושבים פה בועדה ממלכתית, ואנו מקימים התיישבות שכולנו יכולים להיות גאים בה, בעיקר

מר מ. דרובלס

עם החלוצים, והגיע הזמן, אחת ולתמיד, להבדיל ולהפריד בין דעות פוליטיות לבין התקפות ללא סוף על ההתיישבות שהוקמה.

הודות לתכנון הזה - ואני מבין גם

קצת בתכנון, וגם אני קצת בעל מקצוע, חודה לאל, יושבים באזור הזה 20 אלף יהודים. ואם היינו עוסקים בתכנון לתפארת, לא היו יושבים שם יותר מאלף יהודים. גם אני עליתי להתיישבות, ואתה רענין, העלאת אותי להתיישבות מתוכננת מאוד, משנת 50 ועד שנת 59, ישבנו ללא תשתית בכלל באזור מבואות בית"ר.

בגליל התחלנו את המבצע בדומה ליהודה

ושומרון. לצערי הרב, לא השגנו עדיין את התשתית ואת הפיתוח בגליל, כשם שישנם ביהודה ושומרון. אנו יודעים מהו ההבדל בין התכנון האורבני לתכנון הכפרי. יושבים על זה יהודים, והתכנון ישנו, והתשתית מפותחת, וכולם גאים בכך, ובוא נפסיק.

אתה יכול, מבחינה אידיאולוגית, לבוא

ולהגיד, כפי שאתה אומר, כי אתה נגד זה שהתיישבו שם יהודים. אבל לא לבוא ולתקוף את אלה שהקימו ואת אלה שיושבים שם, שהם יושבים באיזה שהם ישובים שהם לא מתוכננים ואין להם כל עתיד.

לכן אני אומר, שבכל הישובים שהוקמו

אנו יכולים להיות גאים, לא רק בחומר שיושב שם, אלא גם בצורת התכנון והביצוע. והלואי ובאזורים אחרים נגיע למצב כזה כפי שהגענו כאן, למרות שיש כאן עוד הרבה מאוד מה לעשות בפיתוח התשתית, הרבה מאוד מה להשקיע. הלואי וגם באזורים אחרים נוכל להגיע לרמת השרותים כפי שישנה כאן.

מר מ. דרובלס

עכשיו לגרעין נטיפים - כפי שאמרתי

קודם, אני בעד הרחבת הסביבה שם, כי ישנה שם כל התשתית. התשתית היא בנוייה - גם של כבישים, גם של חשמל, גם של חינוך, תעשיה, טלפונים וכו', ומה שיותר אזרחים ישבו על התשתית הזו, זה יהיה יותר זול.

יחד עם זאת, לא הייתי רוצה לבוא ולומר למתיישבים - "הנה קיבלנו את ההחלטה". כי עד עכשיו, אנשי הגרעין הזה נלחמים על זכותם להתיישב במקום הזה, ויש להם זכות מלאה. לכן אם נאמר: "קיבלנו את ההחלטה אבל זה יהיה בעוד שנה", חושש אני שקצת נטעה אותם. לכן אני מציע למי שיפגש איתם, שיאמר להם כך: אנחנו יכולים לבדוק את האפשרות של הליכה עם תשתית לראש השטח, כפי שאנו הולכים עם ישובים אחרים באזור זה. והיה, אם ישנם ביניהם בעלי אמצעים, או זכאי משרד השיכון, שיוכלו לבנות בהתאם לשיטה זו, לא הייתי מציע לחכות את השנה, כי אז אין צורך לחכות את השנה. אז יהיה לנו יותר קל להתגבר על התשתית ובאיזו שהיא צורה נמצא את הדרך. והיה אם לא, אנחנו צריכים לבדוק ולראות כיצד ניתן להרחיב את הסביבה הזו, מבלי להסתבך יותר. אז אני בעד זה, אבל קודם כל נראה מה שיש לנו ביד. אם היוזמה הפרטית יכולה להכנס לשם, אני בעד לאשר כזה ונלך לשם כפי שמקימים ישובים כאלה תודה.

הייתי רוצה להפסיק לעסוק בנושא זה.

השר א. שרון :

יש לי בקשה עניינית, לגבי גרעין נטיפים. אחת מן השתיים - או שקרה

מש ר. וייץ :

דבר בתכנון שאני לא יודע אותו, ועל כן אני טועה, או שיש כאן אי הבנה יסודית. אני עכשיו מדבר על גרעין נטפים, לא על שום דבר אחר. אני הבינתי, מלכתחילה, שגרעין נטפים הוא חלק מהתכנון העירוני, ואני מבין זאת. אבל כשמעתי את בא כח משרד השיכון, המופקד על התכנון העירוני, אזאני שקלתי בדעתי, שמא אני טועה. אם אני טועה, אם כך, אני לא יודע - וזה קורה, אני רוצה לבדוק את התכנית. יכול להיות שהיא קיימת ואני לא יודע עליה דבר. אני רוצה לדעת איך היא נעשתה, ולישיבה הבאה, אבוא מוכן ויכול להיות שאתמוך בהקמת הישוב. אני באתי לישיבה, בידיעה, (אולי מתוך טעות) שמדובר על שכונה נוספת לאריאל. כך הבינתי. לא הייתי מתנגד אילו המופקד על כך היה אומר לי: "ידוע לי, אני מקבל זאת". אבל אני שמעתי דברים אחרים. אז בבקשה, אני מבקש לבדוק את העניין. אם מדובר על ישוב כפרי, אני אביא את דעתי לישיבה הבאה.

אל"מ ד. סתיו : רק הערה אחת - השטח הזה כלול היום בתחום התכנון של אריאל. לכן, מה שלא יומלט עליו - ולפי הנתונים שאורי הביא, בהחלט הגיוני להחליט החלטה כזו - יש לעשות את זה בהתאם ובהקשר לתכנון של אריאל. אני לא אמרתי שיש להטיל זאת על מתכנני אריאל, אלא רק אמרתי, לתשומת לב, שזה בתחום התכנון של אריאל - גם בירקן, גם אזור התעשייה וגם השטח הזה - ויש להקים זאת בתאום.

מר. א. בראון : זה לא בתוך שטח התכנון של אריאל, זה 8 ק"מ משם.

השר א. שרון :

אני רוצה לסכם את הנושא

ולהבהיר את נושא "תחום התכנון" -

אנו בזמנו התלבטנו בבעיה קשה מאוד של קרקעות לישובים. מאחר והיתה החלטה ממשלתית האומרת שלא תופקע קרקע פרטית, אלא יבנו ישובים על קרקע מדינה בלבד. ולא רק על קרקע מדינה בלבד מבחינת הבעלות החוקית, אלא נחבקשנו, והייתי יכול להגיד - אפילו נצטוונו אז, שלא להשתמש בקרקע, אפילו היא קרקע מדינה, אם קרקע זו עובדה על-ידי מתיישבים או תושבים ערביים באזור. הדבר הזה הכניס אותנו למיטת סדום שלא היה כדוגמתה. מונחה בזמנו ועדה, שחיתה לי הזכות לעמוד בראשה. מבין חברי הועדה הזו נמצא כאן אחד עכשיו - שר החינוך שהיה חבר הועדה. סיירנו אז בחברון, בגבעון ובמקומות אחרים. הצענו אז לממשלה הצעת פתרון, שהממשלה קיבלה אותה, האומרת שאנחנו נאתר שטחים בסביבת הישובים, אפילו אף הם אינם קשורים קשר טריטוריאלי רצוף האחד בשני, שיספקו את אותה מכסת קרקע הדרושה להקמת הישובים המתוכננים. וכך אמנם עשינו. וקבענו אז קו מסויים שקראנו לו קו תכנון. והקו הזה אמר אז שבתוך תחומיו, כל פעולת בניה חייבת להעשות באישור הרשות המוניציפאלית המופקדת על אותו שטח. היו מקומות שהמקומות שנקבעו היו קרובים מאוד. למשל, אם ניקח את גבעה 510 מצפון לקדומים, שהיא ממש קרובה מאוד וברור שהיא צריכה להיות חלק בלתי נפרד מהישוב קדומים. אותו הדין לגבי אפרת ועוד שורה של מקומות אחרים. באריאל, לעומת זאת, השטח שקבענו הוא גדול מאוד, הוא מקיף כ-14 אלף דונם, שאותו כשטחי מדינה, שבמרכזם נמצאים לא מעט שטחים פרטיים, בעוד שאריאל עצמה, נזקקת לפי כל התכניות שלנו לשטח של 6,000 דונם. הקרקעות האלה

השר א. שרון

נכנסו לתחום של אריאל, אבל היה ברור לחלוטין שעליהן יוקמו דברים נוספים, שהם מתקשרים לתוך כל המערכת.

שאינם שייכים לעיר?

מר ר. וייץ :

שאינם חלק מהעיר. זה מגיע למרחק

השר א. שרון :

של 8 ק"מ מהעיר. למשל, הישוב

בירקן, שנמצא בשולי אותו השטח. למשל, אזור התעשיה, שהערכתנו היא שהוא אמנם ישרת בעיקרו את העיר אריאל, אבל ברור לי שאם הוא ימצא כ-2 ק"מ מזרחית מבירקן, לכיוון אריאל, ישרת גם את בירקן, גם את יקיר, ועשוי לשרת ישובים נוספים שיהיו. יכול להיות שהוא ישרת גם מטרות נוספות שיהיו בשטח הזה.

כל השטח הזה נמצא לאורכו של ציר

חוצה שרשרון, ויש לנו עניין מיוחד שיהיה רצף יהודי לאורך הציר הזה, כי זהו בעצם הציר האיסטרטגי אולי החשוב ביותר שקיים היום, ויהיה קיים בעתיד, למדינת-ישראל, שיקשר את שפלת החוף עם בקעת הירדן ונהר הירדן.

לכן לא הייתי היום, בשום פנים

ואופן, מתנה הקמה של ישוב כזה שנמצא 8 ק"מ מאריאל, ולא נמצא במשבצת הקרקעית הדרושה לאריאל, אפילו אם תהיה זו עיר בת 50 אלף נפש, בתכנון של אריאל.

הייתי מציע לקבל את ההצעה שהוצעה

כאן. מדובר כאן בגרעין מראש העין. גרעין שטוען תקופה ארוכה מאוד, הן על קיפוח והן על רצונו להתיישבת. לא הצלחנו, בשום

השר א. שרון

פנים ואופן, ליישב אותו במסגרת שרצינו ליישב אותו. עשינו
נסיונות גדולים מאוד ליישב אותו בתפוח, וזה היה רק טיבעי
שניישוב אותו בתפוח, ולא הצלחנו. כולנו עסקנו בנושא זה, ולא
שמישהו שהיה קצר רוח עסק בזה, אלא כולנו עסקנו בנושא הזה
ולא הצלחנו. לכן נראית לי הצעתו של אורי טובה. מדובר כאן
על דבר שצריך לעשותו בעוד שנה. חשוב לנו מאוד לקבל החלטה,
שבמסגרת פעולות ההרחבה של גושי ההתיישבות, לפי החלטת ממשלה
קיימת, מס' מתאריך , נקבל החלטה שמתקציב השנה הבאה
יוקם לגרעין הזה ישוב.

מר ר. וייץ : את התכניות צריך לעשות עכשיו, לא?

מר א. בראון : כן.

מר ר. וייץ : רק רגע, אדוני היו"ר. פה התבהרו
לי כמה דברים שלא היו ידועים לי.
למשל, מה שאמרת עכשיו, זה משהו חדש בשבילי וצריך לדעת ולבדוק
אותו. כי אני הייתי בדעה כדעתו של בא כח שר הבטחון כאן.
על כן, אם חל שינוי פה, אני מבקש לבדוק את העניין ולראות
האם התנאים והגרעין מתאימים להקמת ישוב קהילתי כפי שכאן
הוצע. זה יקח עוד שבוע ימים, ואני אביע את דעתי בנדון. אני
באתי הנה עם אינפורמציה שונה בתכלית. מתי השתנתה האינפורמציה
הזו, אין לי מושג.

השר א. שרון : הייתי מאוד רוצה לקבל את הצעתך.
לצערי, אינני יכול לקבל אותה. אני
מוכרח לסיים את הפרשה הזו, ואני רוצה לסיים אותה היום. מה

השר א. שרון

שבהחלט נראה לי, שהגרעין הזה צריך לעבור, כמו כל גרעין את
הבדיקות הדרושות.

מר א. בראון : בוודאי, הוא עובר ועדות קבלה
ובדיקות. פשוט לא היה למי לתת
אותו עד עכשיו.

הח/62. פסגות - מרכז אזורי

השר א. שרון : יש לנו שני נושאים מאוד דחופים.
לאחד ביקשנו את שר החינוך, ולא
הייתי רוצה לעכב אותו. נעשה אותו בקצור. אני אבקש מאורי
שיציגו. המדובר בנושא פסגות. אח"כ אבקש ממנכ"ל משרד
האנרגיה להציג את נושא החישמול, מאחר והוא צריך לעזוב לפני
השעה 1500.

מר א. בראון : הנושא של פסגות זה גם כן נושא
שאנחנו מנסים לדחוף אותו כבר
הרבה מאוד זמן. המקום הוא ג'בל טוויל. דובר עליו כבר
לפני מספר שנים. כל הזמן דחינו ודחינו אותו. עכשיו החלטנו
להעלות את הנושא. המקום מיועד להיות מרכז אזורי, נמצא

מר א. בראון

מעל רמאללה, ממזרח לאל-בירה, בשטח של אדמות מדינה רשומות בטאבו. השטח מפותח. מיועד להיות מרכז אזורי. למעשה המועצה האזורית כבר הוקמה במקום. אנו רוצים להקים שם גם מרכז חינוכי וגם מרכזיה פדגוגית. הצינו לי את כל האפשרויות ואת כל הנתונים. זה יהיה מיועד ליושבים עופרה, בית-אל, גבעון, בית-חורון. כלומר, כל הגוש שנמצא מסביב לרמאללה. מצפון לרמאללה, ממערב לרמאללה וממזרח לרמאללה. כלומר, זה איזה מקום מרכזי שאליו מתנקזים מכל הכיוונים, גם מבחינה גיאוגרפית. בשטח יש מים, חשמל, כבישים. הוא אותר בזמנו עבור פקידות של עיריית ירושלים. אנו רוצים לאשר את המקום הזה כמרכז אזורי. אפשר לומר שבעצם הוא כבר התחיל לפעול כמרכז אזורי.

השר א. שרון :

רבותי, במקום הזה נמצאת המועצה

האזורית מטה-בנימין. צריכים להיות

בו אנשים שעובדים במועצה, שעוסקים במפעלים שקשורים במועצה. המועצות שבנינו בשומרון, ביהודה, בבקעת-היזרדן ובחבל עזה דומות במבניהן למועצות הקיימות והמוכרות בארץ. זו היתה גם מגמתנו - לבנות דבר דומה. מקובל וידוע כבר שנים רבות, שבמרכז של מועצה אזורית קיימים המפעלים המשרתים את יושבי המועצה. במקרה זה מדובר במפעלים חינוכיים, אדמיניסטרטיביים בעיקר. שרותים מוניציפאליים.

אין שם בעיה של הכשרת קרקע. זה

שטח מוכשר, שמאז ומתמיד היה מיועד לבניה. כבישים סלולים.

אין שם בעיה של מים או בעיה אחרת, זה מקום שחיים ועובדים

שם.

השר ז. המר :

אני רוצה להצטרף לבקשה לאשר את

המקום הזה לגרעין. ראשית, זה גרעין

שאני מכיר אותו, שהוא גרעין חזק מאוד מבחינת האנשים.

אל"מ ד. סתיו : זה גרעין או מרכז אזורי? אני
הבנתי שמדובר במרכז אזורי.

השר ז. המר : המדובר במרכז אזורי, אבל ישנה
קבוצת אנשים שהתרכזה כדי להיות
במרכז האזורי הזה. מה ההבדל?

מר ר. וייץ : לשמש שם שרתים?

השר ז. המר : הכל. כל מה שהאזור דורש. והיות
וזה לא רחוק מירושלים, אפשר להגדיל
את תחומי פעולתם. היא יכולה להיות מעבר לזה.

השר א. שרון : אני מציע להתייחס כרגע למה שהאזור
דורש. הרי זה אזור גדול שאוכלוסייתו
הולכת ומתרחבת מיום ליום.

השר ז. המר : אינני יודע איך הגרעין התגבש
בתחילתו. אבל בסה"כ אלו אנשים
שמוכנים לעשות הרבה דברים. הם רוצים לעבור לשם, הם מוכנים
לעשות דברים רבים. אני יודע על קבוצה של 60 משפחות בערך,
שמוכנות לשרות את צרכי האזור, ואם יש עוד מעבר לזה, הם
מוכנות להתפרנס גם מירושלים, שהיא לא רחוקה. יש בתוכם
פרופסור אחד מהאוניברסיטה. אז הוא יכול להמשיך להיות פרופסור

השר ז. המר

באוניברסיטה וגם לשרת באזור באופן צדדי, או משהו כזה. יש כאלה.

אלא אם הוא ילמד בביר-זית?

השר א. שרון :

אינני יודע האם הוא ירצה. בינתיים

השר ז. המר :

הוא ראש המחלקה ללשון עברית באוניברסיטה

העברית בירושלים, ד"ר בר-אשר.

היה שם איזה מתקן צבאי שאני יודע

מסגן שר הבטחון שיש נכונות להעביר אותו ליעד השני.

למועצה האזורית הוא לא מפריע.

השר א. שרון :

במחקונת מינימאלית הוא יכול

אל"מ ד. סתיו :

להתקיים שם.

ישנה נכונות גם בתחום זה.

השר ז. המר :

אני נתקלתי בענין לאחר שהאנשים

האלה היו אצלי וביקשו ממני תשתית לחינוך לשנה הקרובה. ואז

התברר שבעצם חסר להם קצת מעבר לזה בדי לעשות. הם מוכנים

כבר השנה, או בתחילת שנת הלימודים, או מראש השנה תשמ"ב,

כבר להכנס לענין. הבקשה שלי היא גם לאשר את המסגרת, וגם

למצוא דרך, מה שיותר מהר, לאפשר להם להכנס. אגב, זה ציבור

שכפוש יכול לתרום בעבודה ממשית באזור, באופן יוצא מן הכלל,

לדעתי. אפשר לבחון אותו גם תוך כדי זה. זו המשימה שלו.

מר ר. וייץ :

אם אני מבין, המטרה היא לחקים מרכז

אזורי דוגמת בני-יהודה ברמת-הגולן,

נכון? מרכז שרותים לאזור, ולידו גרעין שמתפרנס בפנים ובחוץ.

מה שאנחנו קוראים "מרכז אזורי מאוכלס יתר", כלומר, מעבר

למה שהאזור עצמו זקוק. כדי לעשות את המלאכה כמו שצריך,

אדוני היו"ר, צריך להטיל על השרות לתכנון, באמצעות המומחים

שלהם, לעשות את הפרוגרמה. זו פרוגרמה לא רגילה למרכז

אזורי, כי שם צריך לתכנן את כל השרותים ולהביא בחשבון את

כל ההשלכות האזוריות. לאחר מכן יש להביא זאת לדיון בועדה

הבין-מוסדית למרכזים אזוריים, שבה משתתף גם משרד השיכון, וידונו

לגופו של עניין.

מר מ. דרובלס :

אם מדובר על פסגות כמרכז אזורי,

צריך לראות, איך במהרה ניתן לרכז

שם את כל מבני הציבור, חינוך, כדי שהאזור הזה יוכל לשרת

את האזורים שקמו מסביב. במקביל, בהמשך למבני הציבור שנקים

שם, צריך לדאוג למספר יחידות דיור שיוקמו באזור, כדי שאותם

אנשים שישרתו את האזור, יוכלו לגור במקום.

בשלב ב', אם נרצה לתכנן את המרכז

שיהיה דו תכליתי (וגישתי לכך חיובית) - גם לאנשים שמשרתים

את האזור, וגם בעלי מקצועות מיוחדים שיוכלו לעבוד מחוץ לאזור,

אבל יוסיפו בנוכחותם למקום - לזה יש להתייחס מבחינה תכנונית

כפי שאמר רענן.

לכן אני מציע, כמקובל, להטיל על

המנהל לבניה כפרית, לקחת את הדברים בידיים, כשבשלב ראשון,

הקמת מבני הציבור, בתי הספר וכו', שזה הדבר הנוער והדחוף

מר מ. דרובלס

שיש לתת לו תשובה. במקביל יש לתכנן מספר יחידות דיור, ובאיזו צורה זה יעשה, זה משהו אחר. אבל יש להתחיל לתכנן ולהקים את המרכז הזה, אם אנחנו אומרים שאנחנו צריכים להקים באזור הזה מרכז אזורי שישתת את האוכלוסיה.

מר י. מרגלית :

אדוני ראש המחלקה, המושג "לקחת

את הדברים בידיים", הוא מושג מופשט

ויכול להתקבל בצורה די ברורה. אבל לגופו של ענין, אנחנו

תחילה צריכים לדעת מה אנחנו רוצים מבחינה פרוגרמטית. אם

אנחנו רוצים להקים מרכז אזורי שבו ירוכזו כל האלמנטים שמשרתים

את האזור, אז יש לזה מתקונת. יש לנו ועדה למרכזים בין-

אזוריים שיושבת וקובעת את הפרוגרמה. אנחנו יכולים להחליט

גם על מרכז אזורי מעבר לדברים האלה. ברור לי שאנחנו לא

יכולים להקים את מבני הציבור לפני שקבענו פרוגרמה - מה

בכלל יהיה שם. אני מפריד את הצד הפרוגרמטי מהצד התקציבי -

אם יש כסף או אין כסף - אני מנתק את הדברים. אבל אני סבור,

שבראש וראשונה, אנחנו צריכים לדעת מה אנחנו רוצים שם.

אני מכיר את הנושא של ג'בל טוריל. אני מכיר את הנושא של

נסיון רכז שם את בניני המועצה והרעיונות השונים. אבל מן

הראוי שועדת הפרוגרמה תשב ותציע הצעת פרוגרמה לגבי מה אנחנו

רוצים לעשות שם, וננסה לתת לזה עדיפויות. צריך להתחיל בתכנון

מפורט לגבי מה אנחנו רוצים בכלל שיהיה שם.

(מכאן רשמה ז.ת.)

(עד כאן רשמה ל.ד. - מכאן ז.ת.)

השר א. שרון:

אני מציע את ההצעה הבאה לסיכום:
אנחנו מחליטים לאשר הקמת מרכז איזורי

במקום ולהטיל...

מר י. מרגלית:

על הועדה למרכזים בין-כפריים.

מר ר. ויץ:

יש לזה מנגנון ברשות לתכנון - הם
יודעים לעשות את המלאכה.

השר ז. המר:

אך זה סוג מרכז איזורי כזה כמו
שאמרת?

מר ר. ויץ:

זה מרכז דו-תכליתי. מרכז ספיר בערבה
הוא אותו סוג.

השר א. שרון:

אנחנו מחליטים על הקמת מרכז איזורי
באתר בו נמצאים היום משרדי המועצה
האיזורית מטה בנימין. מטילים על הרשות לתכנון להגיש הצעה
מפורטת של אותו מרכז איזורי.

מר מ. דרובלס:

הייתי אומר, שבשלב ראשון יכלול כל
מבני הציבור ו-250 יחידות דיור.

השר א. שרון:

סיכמנו על מרכז איזורי, סיכמנו על
כך שהרשות לתכנון תיגש מיד לתכנון את
המרכז האיזורי, כדי שיוכל לשמש כמרכז לאיזור המועצה האיזורית
מטה בנימין, על כל המשחמע מכך; ודבר נוסף, שחייב לדעת להיות

השר א. שרון:

כלול בהחלטה זאת, שיש לעשות כל מאמץ כדי לאפשר, במבנים זמניים, לאנשים הקשורים בפעילות במועצה האיזורית מטה בנימין, לשכון במקום. הרי לא יעלה על הדעת שנעסיק שומר מרמאללה שישמור במקום - הרי מישחו צריך לשמור, מישחו צריך לעשות שם עבודות פקידות, מישחו צריך לנהל, מישחו צריך ללמד, גננות צריכות מקום מגורים - רופאים, אחיות, הרי הם צריכים להתגורר במקום כלשהו. לכן, צריך לאפשר, במגורים זמניים, את כניסתם של מספר משפחות מינימלי המתחייב מקיום משרדי המועצה האיזורית במקום. זה כולל גם מבנים, שיכולים להיות בהחלט מבנים זמניים, למוסדות חינוך, עד שתיכון ותושלם תכנית הקבע. מה שהייתי רוצה לגבי תכנית הקבע, שאנחנו יודעים שבניתה היא ממושכת יותר, לאחר שהיא תתקבל ותאושר, הייתי רוצה לקבוע מועד, מתי נוכל לראות את התכנית, שהרשות לתכנון תגיש.

מר ר. ויץ:

אלה שעוסקים בדבר הם בעלי מלאכה טובים; ואם זה גרעין כמו שאתה אומר, אז צריך לשחק אותו בתכנון - כמו שעושים תכניות כאלה.

מר א. בראון:

מי יעשה זאת פיזית?

מר ר. ויץ:

אני משול לרופא, שמתנגד עקרונית להפלות; אך אם הוא עושה הפלה, הוא עושה אותה טוב. המשל דומה לנמשל. מעולם לא עשיתי מלאכה לא טובה. אני חייט טוב.

השר א. שרון:

אנו מצרכים על כך; הייתי רוצה רק
להחליף את המלה הפלה במושג נטיעה

או שתילה.

יש לי רק שאלה מעשית - מי יקים את

המבנים הזמניים?

מר ר. ויצן:

זבולון, לפני שאתה עוזב, אני רוצה
להשמיע הערה, שגם אתה תשמע אותה.

אני חוזר על הערתי מהישיבה הקודמת, ביחס למצב התקציבי. תזכרו
שאסרים לנו כ-124 מיליון שקל להשלים דברים שאנו באמצע והפסקנו
אותם. חסרים עוד כ-120 מיליון שקל להחלטות שנתקבלו עד היום;
וכל החלטה נוספת פירושה תקציב שאיננו ובלי תקציב, כל ההחלטות
ישארו על גבי הנייר. אני רוצה שלא ייחסו את הדברים לכוונות
אחרות.

השר א. שרון:

הממשלה תעמוד על ביצוע מדיניותה.
אין כל חשש שהממשלה תאפשר שמדיניותה

המוצהרת לא תתבצע.

אל"מ ד. סתו:

יש במקום בכל זאת מספר בעיות של
תשתית. אמנם, יש מים ויש קצת חשמל,
אך צריך לחבר את החשמל. אז גם הטיפול המידי צריך להיות מוטל
על מישהו, באופן טבעי זו החטיבה להתישבות.

מר ר. ויצן:

כדרך הנהוג.

מר מ. דרובלס:

יש פה הסכמה כללית שצריך להקים את

המרכז וכמובן שאנחנו רוצים שהתכנון

יהיה הטוב ביותר. אך אני רוצה להבהיר את הדברים כפי שהם ברוחם. תכנון של רשות התכנון, מהפרוגרמה ועד לתכנון מפורט, זה מדובר על מספר חודשים טובים. הכוונה פה והרוח - אם אני לא טועה - היא לנסות להפעיל מרכז זה בהקדם האפשרי; אם נצטרך להשקיע רק בתכנון, בויכוחים ובדיונים כ-6 חודשים עד שנוכל להגיש את התכנית, קרי: רק בסוף השנה האזרחית של 1981 ותחילת 1982 - כי אנו מדברים, במקרה הטוב ביותר, במבנים זמניים שאפשר יהיה להכנס בשנת הלימודים לא הקרובה, אלא השניה - אנו צריכים לקבל שני דברים: (א) האם זו כוונתנו ללכת לתכנון הקבוע ובמקביל אם לעשות תכנון זמני, על מנת לתפעל את האיזור הזה; (ב) להטיל על גורם, שהגורם הטבעי הוא המינהל לבניה כפרית - או אם מסיבות טכניות הוא אינו יכול, אז לבוא ולהגיד שתעשה זאת החטיבה להתישבות, במקרה יוצא דופן זה, או כל גורם אחר, אך שיהיה גורם שיהיה אבא, מי יבצע אותם המבנים הזמניים. אם אין אבא, זה לא יוקם והרוח של ההחלטה, כפי שאני מבין אותה, לא תבוצע. ואני רוצה לבצע לא רק את ההחלטה, אלא גם את רוחה.

מר א. בראון:

אני מאד הייתי רוצה שהמינהל לבניה

כפרית יעסוק גם בזמני ואח"כ גם בקבע.

זה היה הכי טוב, כי אז זה גם מתאים אחד לשני. השאלה אם זה יכול להתבצע והמדובר הוא לעשות זאת עכשו.

מר י. מרגלית:

אני חושב, שהבעיה אינה ג'בל טוויל,

הבעיה היא כללית לגבי זמני וקבע.

מר י. מרגלית:

אני מכריז, שאם היה נוטל על משרד הבינוי להיות אחראי לבניה כולה, גם הזמנית וגם הקבע, בכל מקום, הוא היה נוטל על עצמו את האחריות והיה דואג שימצאו התקציבים. לא יתכן, שיש "כלה" שקוראים לה ג'בל טוויל, שיבואו ויגידו למשרד הבינוי לקחת אותה. אז אם תהיה החלטה כללית, שבה נאמר שמשרד הבינוי אחראי לבניה כולנו, נדאג גם לזה.

לגופו של ענין, בדרך כלל תכנונו של ישוב נעשה בצורה מתואמת בין המחלקה להתישבות לבינוי, נקבעת פרוגרמה, נקבעת תכנית מתאר שאותה מלווה המחלקה להתישבות; לאחר מכן, בתכנית הבינוי המפורטת אנחנו עוסקים. אנחנו משלימים את התכנון המפורט ובונים ודואגים גם שיהיה התקציב המתאים לכך. היום במשרדי אין תקציב לנושא זה של בניה זמנית. אם היתה מתקבלת החלטה עקרונית האומרת שכל האחריות, לא רק ג'בל טוויל, נופלת על המערכת שלנו, הייתי פונה לשר ומבקש ממנו שיפעל להשגת משאבים לנושא.

מר ר. ויץ:

ענין התקציב שווה, מי שלא יקבל זאת

על עצמו, כי היום כסף אין לאף אחד.

בלי תקציב, אי אפשר לעשות כלום. שמענו מהיו"ר, שחזקה על הממשלה שהיא תממן מדיניותה. אז זה ברור, שבלי תקציב אי אפשר לעשות. אך לאחר מכן, אדוני היו"ר, צריך פה לעשות מה שעושים בכל מקום. אעפ"י שאני מתנגד להקמת כל ההתישבות הזאת, אך כדי שהיא תיעשה טוב, קיבלתי על עצמי להניע את הרשות ואת הפרוגרמה, כמו שאנו יודעים. אם זה יקח 6 חודשים, זה יהיה יפה מאד, כי זו פרוגרמה לא פשוטה.

מר ר. ויץ:

אני מציע, יוסי, שאתה תיקח את

את העסק עליך מהתחלה ועד הסוף. זה מרכז איזורי.

מר מ. דרובלס:

אם אתה לא יכול, חגיד - ואנחנו

נקבל זאת.

מר ר. ויץ:

למה הוא לא יכול?

מר מ. שמיר:

יש כאן שתי החלטות מתבקשות: (א) לתכנן

קבע מרכז איזורי מאוכלס גדול. לזה

ניתנה תשובה בהחלטה מס' 1 - שהרשות לתכנון תתכנן זאת. (ב) יש

כאן דרישה ליצור עובדות בשטח, שלא יעמדו בסתירה, אך יקדמו את

ההתישבות במקום, בנוסף לעובדות שנקבעו. אז מתי, עם כל הכבוד,

עד עכשו פעולה כזאת של יצירת תנאים זמניים נעשתה ע"י החטיבה

להתישבות.

מר מ. דרובלס:

לא במרכזים איזוריים. אני לא מתנגד.

שמשדד הבינוי יודיע שהוא מוכן שהחטיבה

להתישבות תבצע, אנחנו נבצע.

מר מ. שמיר:

אין שום הבדל בין הישוב הזה שעתידי

לקום ובין יתר הישובים שקמו, מלבד

שמשדדי המועצה האיזורית יהיו במקום ועוד איזה שהם מתקנים

איזוריים.

מר ר. ויץ:

מדובר בבית ספר, במרפאה וגם במתקנים

איזוריים-כלכליים? לא?

מר א. בראון:

זה אני לא חושב.

מר מ. שמיר:

השאלה הראשונה היא בסדר גמור.

לגבי השאלה השנייה, מתעלמים מהענין

הזה, כי הכוונה להקים, כפי שנהוג עד כה, מבנים זמניים - וזה
מה שצריך להחליט.

מר ר. ויצן:

אני מציע למשרד הבינוי לקבל את ההחלטה

במפורט על המרכז הזה - ולא לקשור זאת

עם כל המדיניות. יוסי, אני מציע לך לא לעשות דיסה שלמה. זה
מקום, שמי שמתחיל ימשיך אותו הלאה.

מר י. מרגלית:

אני סבור שצריך לתכנן את הישוב הזה

הכנון קבע.

השר א. שרון:

זה לא ישוב, זה מרכז איזורי.

מר י. מרגלית:

אני רואה, ששם הדיור הפרטי יהיה

גבוה מהדיור הציבורי. זה יהיה כמו

בני יהודה. נכון, שברגע שתיקבע הפרוגרמה, צריך להתחיל בתכנון
מפורט. אני רק רוצה להדגיש, שהקמתו של הישוב תהיה מותנית
בקבלת תקציב מיוחד מן האוצר, כי לנו אין תקציב להקמת
ישובים זמניים.

השר א. שרון:

מבנים זמניים כרגע, להכנסת משפחות

העובדים, אפשר להכניס?

מר י. מרגלית:

לי אין תקציב לנושא הזה.

השר א. שרון:

תקחו משהו מהשוליים.

מר י. מרגלית:

אנחנו כבר מעבר לשוליים. אנחנו
היום לא מסוגלים לתת תשובות לדברים
שהתחייבנו עליהם במפורש. אם בחטיבה להתישבות יש יתרות שעדיין
לא מומשו....

מר ר. ויץ:

בחטיבה אין יתרות - יש מינוס עצום.

מר י. מרגלית:

אני מודיע, שלמשרד הבינוי אין תקציב
להקים ישוב זמני בג'בל טוויל.

מר א. בראון:

האמת היא, שמה שכאן מציעים זה הנכון
וכך צריך היה לעשות. אך במציאות של

היום, לדעתי אפשר למצוא איזו פשרה, כדי להקים את המבנים
הזמניים, שאנשים יוכלו להכנס לשם בעוד חודש וחצי - חודשיים
ולהתחיל לשמור על המקום. אני חושב, שדוקא החטיבה להתישבות
יכולה לעשות זאת, אם ע"י לקיחה ממקום אחר או בדרך אחרת.

מר מ. דרובלס:

אין מה לקחת.

מר ר. ויץ:

אם מדובר על כסף - שלא תהיה שום
אשליה. הזהרתי בישיבה הקודמת ואני
רוצה להזהיר גם עכשו: בלי כסף אי אפשר לזוז. כל הקומבינציות
שלנו נגמרו. מיצינו את הלימון עד הטיפה האחרונה. יש לנו
עסקים נוראיים עם החשב שלנו, עם חובות, עם קבלנים ועם הבטחות
ללא כיסוי; ואם משיגים כסף, אני מציע להעמיד אותו לרשות יוסי.
אנו נעשה את התכנית כמו שצריך, כמקובל, ואתה תקים את המבנים

הזמניים.

השר א. שרון:

אני רוצה לסכם את הנקודה הזאת.

נראה לי, שצריך לעשות זאת באופן

מסודר. אני חושב, שמשרד הבינוי הוא שצריך להיות אחראי על

הנושא הזה, הן על ביצוע בנית הקבע והן על הקמת אותם מבנים

זמניים הדרושים למגורים ולמוסדות החינוך, שיש להקים אותם

מיד. לכן הנושא יהיה באחריותו של משרד הבינוי; ואנחנו רשמנו

לפנינו את הודעת משרד הבינוי, שאין לו משאבים כספיים נוספים

ולצורך זה הוא תובע תקציב נוסף.

הח/63. העברת בתים והשלמת רצף ההתישבות בחבל הבשורמר ר. ויצ:

אני ממחר ואני מצטער מאד שלא אוכל

להקשיב למנכ"ל משרד האנוגיה, אעפ"י

שזו בעיה שמענינת אותי מאד.

אני רק רוצה לשאול שאלה לסדר היום,

אותך אדוני היו"ר. לפני כמה וכמה ישיבות, העלית את הבעיה

של העברת הבתים והקמת התישבות לאורך הקו בפיתחת שלום ובקטיף.

מר מ. דרובלס:

איפה זה פיתחת שלום?

מר ר. ויצ:

בחבל הבשור. אתה אמרת לי בזמנו,

לפני הבחירות, שיש עיכובים ובעיות

מדיניות. הזמן רץ, הענינים מסתבכים שם קשות ואנו עלולים להפסיד

את המועד. חס וחלילה, אם נצטרך לצאת ולהשאיר למצרים את השטח

ההוא, על כל מתקניו ועל בתיו, אני חושב שאנחנו נעשה דבר שאין

נורא ממנו; ויש לנו עוד זמן, בתכנון מתאים, להעביר את הבתים,

מר ר. ויץ:

להקים עוד מספר ישובים ולהקים איזור התישבותי מסודר, שיכול להיות לנו לחיץ, במקום מה שכולנו מצטערים, מה שקרה בפיתחת רפיח. אני שלחתי את הנושא הנה. מתי נדון בנושא?

השר א. שרון:

ברגע שתוקם הממשלה - ואני מקוה שהיא

תוצג בכנסת ביום חמישי - בישיבה

הראשונה מיד לאחר הצגת הממשלה, נושא זה יעלה. אם הממשלה תוצג השבוע, זה יעלה ביום ראשון הקרוב בועדת השרים. אם מאיזו שהיא סיבה יהיה עיכוב בהצגת הממשלה עד ליום ב', אז יהיה מיד בישיבה לאחר מכן. אני מקוה, שזה יהיה כבר ביום ראשון הקרוב.

מר ר. ויץ:

אז בישיבה הראשונה אביא את החומר

ואציג אותו.

הת/64. החישמול בבקעת הירדן, ביהודה ובשומרון

מר ד. הגואל:

הנושא הוא החשמול בבקעת הירדן, ביהודה

ובשומרון. אנחנו מוכנים להציג את

הנושא בשלמותו, כשתוצג כאן תמונה שלמה של הדברים, שבוצעו באיזור הזה: דברים שנמצאים בביצוע בשנת התקציב הנוכחית עד 31 למרס 1982 ודברים שמתוכננים בראיה קצת יותר לטווח ארוך.

אני חושב, שבנושא זה, יחד עם חברת

החשמל - וביחוד מנהל מחוז ירושלים בחברת החשמל, שהוא גם הממונה

על איזור יהודה ושומרון, מר שפר - היתה התקדמות, שכפי שתוצג

מר ד. הגואל:

כאן, בודאי תוכל להרשים את הנוכחים. נוכל לענות על שאלות, או אם ישנן שאלות מראש, שמבקשים להדגיש אותן, נוכל לעשות זאת תוך כדי הצגה.

אני חוזר - המדובר הוא על מעין 3

איזורים: איזור השומרון, איזור בקעת הירדן ואיזור יהודה, כולל עד חברון ולמטה, כאשר אנו נציג את ההדגשות של הדברים כך: בקצרה, את הדברים שכבר הושלמו; בהדגשה יותר גדולה, את הדברים שבביצוע; ובהדגשה עוד יותר גדולה את הדברים שעומדים להתבצע.

אני מבקש ממר שפר, מנהל מחוז ירושלים,

שבעזרת מפה, יתן את תמונת המצב.

מר שפר: (מראה על מפה) - כפי שכבר נאמר, אנחנו רוצים להבדיל

בין שלושה איזורים: השומרון, הבקעה

ויהודה. על המפה שלפנינו יש שטח של השומרון, שטח של הבקעה

ושטח של יהודה.

נוכל לקבל את המפה, כדי לצרף אותה

השר א. שרון:

לפרוטוקול שלנו? זה חשוב מאד. אני

מבקש להעביר אותה לאהרן לישנסקי.

הקו הצהוב מסמן את איזור הזכיון

מר שפר:

של החברה המזרח-ירושלמית, כשהמעגל

ברדיוס של 20 ק"מ מירושלים מסמל את האיזור המקורי של הזכיון,

כפי שהוא ניתן בזמנו, לפני ההרחבה. הקוים האדומים המלאים

מסמנים את אותם קווי חשמל שכבר בנינו. הקוים האדומים המרוסקים

מר שפר:

מסמנים את קוי החשמל שהם היום בתכנון ובביצוע בשלבים שונים. נקודות כחולות מסמנות את אותם הישובים או נקודות חיבור, שהיום נמצאים בדיונים שונים, אך טרם הגיעו למימוש הזמנה.

אם נתחיל בשומרון, באיזור שהוא בריבוע שבין "הקו הירוק", כביש חוצה-שומרון, כביש רמאללה-שכם וכביש טול כרם-שכם, לפני כשנה וחצי אנחנו התחלנו כאן בעבודה, בהתאם לתכנית אב, עפ"י הזמנה של מספר גורמים ביחד ובתיאום והכנה של משרד האנרגיה ומתאם הפעולה ובנינו את שלושת הצירים הראשיים, ששניהם כבר מחוברים ביניהם. הציר השלישי, שהולך מכפר קסאם עד תפוח עומד לפני חיבור בציר התיכוני; כך ששלושת הצירים מבחינת חשמל יהיו מחוברים ביניהם ויתנו את האפשרות של עזרה הדדית בין הקוים. כאן יכולנו לעשות תכנון אב לגבי שטח שלם ולקדוח את הקוים הראשיים, שמהם היום אפשר לתת לכל דורש. עד היום חיברנו 7 נקודות ישוב יהודיות: שבי שומרון, קדומים, קרני שומרון, מעלה שומרון, תפוח, אריאל ואלקנה. כמו כן, כבר חוברו לצירים אלה 4 כפרים ערביים, 3 קידוחים לתחנות שאיבה ו-4 איזורי תעשייה.

השר א. שרון:

אינני רואה חיבור לאלון מורה.

מר שפר:

מיד אגיע לזה.

זה המצב הקיים היום. אנו כרגע נמצאים בבניה של הציר שהולך משבי שומרון צפונה, עד משטרת סנור ונלך עד קידוח סנור והמחנה שבדרך, כשהחלק הזה ישולם.

מר שפר:

דבר שני שאנו עושים כרגע, כבר בעבודה, זה המשך מתפוח, דרך לובן-שקיר לשילה. למעשה, זה יהיה גמור תוך חודש-חודש וחצי.

הדבר השלישי שאנו עושים כעת הוא - אנו עושים את התכנון לאלון מורה, לפי הזמנה שקיבלנו לפני זמן קצר, כאשר בדרך יחובר גם קידוח של מקורות, ע"י מחנה חורון, וכנראה גם מחנה חורון.

מר א. בראון: מתי זה יהיה?

מר שפר: זה יהיה בתוך שנת התקציב 1981/82.

דהיינו עד לאביב הבא.

השר א. שרון: אני לא רואה שום תכנון לגבי תרצה.

מר שפר: עוד לא הגיעה אלינו הזמנה.

השר א. שרון: אם כך, צריך להעביר למשרד האנרגיה

את תביעתנו בענין תרצה. מסנור יצטרך

לחבר קו לתרצה.

דבר נוסף, אולי אתה מוכן לפרט לנו

ישובים שטרם חיברתם.

מר שפר: לזה אני מגיע כרגע. אנו מדברים

היום על הקטע הזה בצפון - ריחן,

חיננית, דותן. זה יחובר ממי עמי למטה.

השר א. שרון:

זה כולל גם את שקד, שנמצאת ממש ליד
חינניה?

מר שפר:

כן, כולל שקד.

מר א. בראון:

זה כבר בעבודה?

מר ד. הגואל:

מדובר פה עד 31.3.82, כלומר עד סוף
שנת התקציב הנוכחית.

מר שפר:

חומש טרם מחוברת - זה עכשו בעבודה.

השר א. שרון:

כלומר, חומש כרגע היא לקראת חיבור?

מר שפר:

כן, בביצוע מעשי בשדה. יקיר - אנחנו

גמרנו את העבודה בפנים, בנינו את

הרשת ועכשו ניגשים לעבודה בחיבור הקו שיכנס גם ליקיר; ועד סוף
השנה הקלנדרית זה בודאי יהיה עשוי.

מר א. בראון:

צריך כבר לקחת בחשבון את עמנואל.

מר שפר:

לגבינו, זאת עוד לא הזמנה.

מר א. בראון:

אני אומר זאת, כי זו בטח צריכת חשמל
רצינית מאוד.

מר שפר:

שילה - עוד בסוף הקיץ; אלון מורה -

עד סוף שנת התקציב; קרני שומרון ג' -

כאן עדיין בשלבי הכנה, אין עוד התקדמות.

יש גם שורה של כפרים ערביים, שהם

כבר הוזמנו ושאונו עוסקים בחיבור אליהם, כשרובם נמצאים לאורך

הצירים והחיבורים הם קצרים מאד.

מר מ. דרובלס:

מה עם שבי שומרון ב'?

מר ש. רביד:

אנחנו לא הוצאנו הזמנות לכל המקומות

החדשים.

מר שפר:

בבקעת הירדן - אנו יוצאים מתחנת

משנה בבית-שאן ויורדים לכל אורך

הבקעה, עד יטב, כשכאן יש לנו קו עוקף, שהולך דרך מכורה, גיתית,

מעלה אפרים וחוזר לפצאל. הקו הוא ארוך מאד, מעבר לכל סבירות

טכנית ולכן גם סובל מהפרעות מדי פעם; וכשהקו יוצא, אז מספר

גדול מאד של תחנות טרנספורמציה של ישובים נשארים ללא חשמל.

השר א. שרון:

מה הפתרון לבעיה זו?

מר שפר:

אנו עוסקים בתכנון של קו נוסף, שילך

מירושלים, יתפוס את הקצה הדרומי

ויסגור את המעגל מתחנת משנה בירושלים לתחנת משנה בבית שאן.

כך שאפשר יהיה לתת עזרה מכאן ומשם.

השר א. שרון:

האם אתם אינכם חושבים להוביל קו
לאורך ציר חוצה-שומרון, שיגיע עד

הבקעה?

מר שפר:

זה נמצא אצלנו אמנם במחשבות, אך
טרם הגיע הזמן, כי זה רק יחבר שתי
מערכות ביחד, אך זה לא יכול להיות במקום, כי כאן לא תהיה יכולת
אספקה.

מר א. בראון:

אך במקום ירושלים?

מר שפר:

לא. מהקו הזה לכל אורך חוצה שומרון
אנו לא יכולים להזין את המערך הזה.

מר א. בראון:

אז תעשו קו רציני.

השר א. שרון:

תסלחו לי שאני אומר זאת, אך התכנית
הזאת שאתם מציגים כאן - מה שנקרא
סגירת המערכת מירושלים מצד אחד ומבית שאן מצד שני - הרי זו
בעצם חלק מתכנית מדינית, שאבד עליה הכלח מזמן והיא אינה מקובלת
על הממשלה. זו בדיוק אותה תכנית חשמל שמוכרת לי מלפני 8 שנים,
7 שנים ו-6 שנים. זו אינה תפיסה שמקובלת על הממשלה הזאת. זה
הנסיון לקשור דרך ירושלים ובית שאן, כדי לא לעבור במערכת ראשית
ולחבר את בקעת הירדן דרך השומרון.

השר א. שרון:

אני בכל מקרה מבקש לבחון - מבלי שאנו נתיימר להתמצא בנושאים המקצועיים, שבהם אתם הם בעלי המקצוע הראשיים - האם אין אפשרות של העברת קו מתח גבוה, או מתח עליון (אינני יודע איזה קו צריך להיות כאן) לאורך ציר חוצה שומרון, שהוא הציר הקיומי העיקרי של מדינת ישראל. אני מבקש לקבל תשובה על זה בישיבה הבאה.

מר שפר: אני יכול כבר לתת תשובה, כי השיקולים

שהביאו אותנו למערך, כפי שאני מציג אותו כרגע, הם טכניים גרידא. אם לתת את האספקה לכל שטח הבקעה, שמרבית העומס שלה הוא כאן ולא בצפון; אם לתת את האספקה מהמערב, הרי פירוש הדבר שאנחנו צריכים לבנות עוד קו לכל אורך הציר. הבניה הזאת לא תוסיף שום דבר לשטח זה, אלא תביא חשמל מכאן להנה - דבר שאנו יכולים, ביתר קלות, לעשות מירושלים להנה, כשבדרך אנו יכולים לתת אספקה למספר ישובים לא קטן.

השר א. שרון:

איך תוכל לתת אספקה לישובים שנמצאים במסגרת הקונצסיה?

מר שפר: אני מבקש להסביר, שהתכנית שלנו לטווח

יותר ארוך אומרת, שאנחנו צריכים, כאן באיזור, להקים תחנת משנה ראשית במתח של 150 קילוואט. המקום שנבחר לעת עתה הוא תפוח ומכאן הקוים של 33 יתפצלו לאורך השומרון ולבקעה - וזה יהיה מקור האספקה הראשי.

השר א. שרון:

אני מבקש ממנכ"ל משרד האנרגיה,

לדרוח לנו - אם ניתן בישיבה הבאה -

אם באמת יש תכנית, במועד הנראה לעין, לחיבור בקעת הירדן בקו חשמל עיקרי משפלת החוף לאורך ציר חוצה שומרון. יש לחיבור הזה משמעות עליונה לגבי עתיד השטח והתפתחותו, כמו שיש לו חשיבות ממדרגה ראשונה מבחינה מדינית; וצריך להשתחרר מהתפיסות שכבר נגנזו.

מר ד. הגואל:

לשאלה הזו תקבל את התשובה. אך אני

מדגיש את הקו היורד מירושלים לבקעת

הירדן, עובר דרך מישור אדומים ועוד כמה ישובים.

השר א. שרון:

אני לא רוצה להתערב בזה. אני פשוט

מסביר, מבלי להתערב בנושא המקצועי,

שנראה לי שמבחינה מדינית, יש חשיבות עליונה להעברת חלקים מרכזיים של התשתית דרך השומרון, כמקשר בין בקעת הירדן לשפלת החוף. על זה אני מבקש לקבל תשובה - מהן התכניות.

מר שפר:

החלק השלישי הוא יהודה. כרגע קיימים

שני קוים ראשיים, שאחד בא מתחנת משנה

הרטוב, ע"י בית שמש, הולך עד חברון; והקו השני בא מירושלים ושוב נכנס לחברון, כששני קוים נפרדים מזינים מצד אחד את העיר מצד שני את קרית ארבע. יש לנו גם קו שבא מהרשת האיזורית בפרוזדור ירושלים ונכנס דרך מבוא ביתר עד לגוש עציון. מחובר כאן כל גוש עציון, כמה צרכנים ערביים, כמו: אלערוף, בי"ח אלברקא, בית עומר, בית אולא ואנחנו מגיעים לחברון.

מר שפר:

ביהודה, למעשה, היום אין לנו הזמנות, מלבד שאלה אחת של אספקה לישוב חדש, אפרת. כאן אנו אמנם חיברנו את ישיבת ההסדר עפ"י צו של חצרים צבאיים, אך יש עדיין דיון מי יתן אספקה לאפרת, כי הישוב עצמו נמצא בתוך הקונצסיה של מזרח ירושלים.

מר מ. דרובלס:

מה עם תקוע ומעלה עמוס?

מר שפר:

אין לנו שום הזמנה בשטח של יהודה לחיבור של איזה שהוא ישוב יהודי. יש כרגע דיונים עם המימשל על החיבור של מספר כפרים ערביים דרומה מחברון ומערבה מחברון - דבר שיאלץ אותנו כבר ללכת לתכנית אב סופית לגבי שטח של יהודה.

השר א. שרון:

ז"א, לא תקוע ולא מעלה עמוס?

מר ש. רביד:

היתה לנו, בזמנו, חכנית להגיע למצפה שלם דרך תקוע ומעלה עמוס. אך בסופו של דבר, מטעמים אחרים, הוחלט להגיע מדרום למצפה שלם. כך אני מבין.

מר שפר:

לא. למצפה שלם יש הזמנה. העבודה שם עוכבה עקב בדיקת ההשלכות של פסיקת בית הדין הגבוה לצדק. אני מבין, שאנחנו עכשו נלך לכיוון של מצפה שלם לרשת הארצית, כשהקו ילך מירושלים, יעבור ליד בית-לחם, בית-צחור, הרודיון. אם תבוא עכשו הזמנה לתקוע, נוכל לעשות זאת.

מר ש. רביד:

מצפה שלם, כשהיה היאחזות, כדי לברוח

מהקונצסיה, הוגדר כחצר צבאית. אז

אמרנו, שקודם כל נגיע למצפה שלם. אח"כ יש לנו בעיה איך לרדת
בדרך לישובים אזרחיים כמו תקוע ומעלה עמוס. נתגבר על זה במשך
הזמן. הכסף למצפה שלם, שזה עיקר הכסף, שולם.

השר א. שרון:

אני מבין, שכרמל ומעון לא מופיעים.

מר שפר:

לא.

השר א. שרון:

מצפה גוברין לא מופיע, וגם לרציפר

לא מופיעה. ז"א, כמו שהתקדמנו מאד

בשומרון, אנחנו נמצאים בפייגור רב ביהודה.

מר שפר:

לא קיבלנו שום הזמנות.

מר ש. רביד:

לגבי כל הישובים החדשים - בעית

ההזמנה היא נורא פשוטה, היא רק

בעיה תקציבית, פרט לנושאים של הקונצסיה.

השר א. שרון:

אני רוצה לשאול שאלה. הגענו כבר,

ברוך השם, לכך שכל משרד ממשלתי תורם

מתקציבו משהו למען ההתישבות הזאת. משרד החינוך תרם, משרד

החקלאות תרם, משרד הבינוי תרם - כל אחד תרם מתקציבו. אי אפשר

שאתם מתקציבכם תתרמו משהו לדבר הזה? ההזמנה היא דבר שהביטוי

שלה הוא כספי. אז אולי אתם מוכנים לקחת על עצמכם משהו

מתקציבכם? מדוע צריך להתייחס למקומות אלה אחרת מאשר מתייחסים

השר א. שרון:

לישובים מעבר מזה של הקו? אני מפנה זאת למשרד האנוגיה.

יש לי שאלה נוספת. אם אמנם אתם

טוענים, שמהקו שיחבר את ירושלים עם בקעת הירדן ניתן יהיה
לספק חשמל לישובים הנמצאים בקרבת הקו - ואנחנו יודעים שהישובים
האלה הם בתחום הקונצסיה של החברה המזרח-ירושלמית - מדוע לא
ניתן לתת פתרונות למקומות שבהם הבעיות הן קשות מאד, כמו: בית
אריה, נוה צוף, נילי, מתחיהו וישובים נוספים באיזור הזה?

במתחיהו כבר נפתרה הבעיה.

מר מ. דרובלס:

(המשך הדברים ושמה ל.ד.)

(עד כאן רשמה ז.ח. מכאן ל.ד.)

השר א. שרון :

אם אתם טוענים שזה כל כך טוב,
וזה נותן אפשרות לספק חשמל, אדרבא,
תספקו חשמל למקומות שאמרתם. אנחנו זקוקים לחשמל באופן מהיר
ביותר בבית-אריה. אנחנו זקוקים לחשמל בבית-אריה ב', שהוא
מצפון לבית-אריה. לניל"י ולשורת ישובים נוספים.

מר מ. דרובלס :

נילי, ברקן, שברי-שומרון ב', תרצה.

מר ר. חביב :

לגבי בית-אריה ומתחיהו, ממש לפני
ימים (שפר עוד לא קיבל את זה),
יצאה הוראה של מפקד יו"ש לביצוע לחברת החשמל לישראל. הם
שניהם פחות או יותר על גבול הזיכיון, ובכל זאת הם יחברו
לחברת החשמל לישראל.

השר א. שרון :

מה עם נילי?

מר מ. דרובלס :

נילי לא.

השר א. שרון :

למה נילי לא. איך היא תתקיים?

מר ש. רביד :

הבעיה היא פשוט בעיה תקציבית.
בחברת החשמל מקבלים אותנו
יפה ונותנים לנו קפה, אבל הם לא מטפלים בלי כסף.

השר א. שרון :

אין לי טענה לחברת החשמל. דרך
אגב, אם אני יכול, ואני מבקש להעביר

עד אחרון העובדים, אני מבקש לשבח אותם. אני רואה אותם. אני מדבר עם העובדים שלכם שעובדים על העמודים. בדרך כלל אני מתעכב תמיד ליד העמוד האחרון. נעשתה שם באמת עבודה בלתי רגילה. אני רוצה לשבח את משרד האנרגיה על כך, כמובן, ואת העובדים שעובדים בשטח. הם עושים באמת עבודה בלתי רגילה. אבל יש לי בקשה למשרד האנרגיה - אנא, תנו לנו מתקציביכם לנושא הזה. 'וקי, אתם הרי שופעי כספים.

מר ד. הגואל : אני חושב שאנו בהחלט שותפים לעניין?

מבחינת חברת החשמל, הגענו למצב, שלגבי מה שעושים בשטח, אחדנו את הכללים, מה שקורה מעבר לקו אחד של הקו הירוק, קורה גם מהעבר השני. כלומר, יש פה החלה מוחלטת של הנוהלים בנושא של טיפול חברת החשמל.

דבר שני, אנו מתואמים עם מתאם הפעולה בשטחים ומפקדת יו"ש תאום די הדוק, אבל חשוב שגם מהצד שלהם תבואנה הזמנות. השטח הוא באחריות מפקדת יו"ש. יחד איתם, נוכל בהחלט לזרז את ההזמנות האלה.

באשר לבעיה התקציבית - מה שנוגע להשנה, קשה מאוד יהיה לתת דבר נוסף. אבל אנו כבר עומדים בפני תקציב שנה הבאה, לכן לגבי ההזמנות המיידיות, ובמיוחד לגבי ההזמנות, שמבחינה טכנית, ברור לי שהם יתחילו לאחר ה-1 אפריל 82 שגם הוא די בפתח - חשוב שלפחות נדע מה ההיקף, כך שמבחינת הדרישות שלנו, בתאום עם יהודה ושומרון, נוכל

מר ד. הגואל

לכלול בחשבונות ובהתחשבות של משרד האנרגיה. אנו מוכנים לשבת עוד פעם עם מר שפר, שבענין הזה הוא באמת דוחף ראשי. (כל הכבוד לעובדים בשטח, שהם המבצעים, אבל בסופו של דבר, מבחינת הבקרה והדחיפה, היא קיימת בחברת חשמל באמצעות מר שפר,) אני מוכן לעשות בדיקה ולראות איפה אנו תקועים. חנו את הרשימה ואת סדרי העדיפויות ונעשה את זה.

השר א. שרון :

אני מבקש מראש המחלקה וראש החטיבה

להתיישבות, שתעבירו את הרשימה הזו.

כדי שנוכל לראות במה ניתן להעזר במשרד האנרגיה.

מר מ. דרובלס :

אני בהחלט רוצה להצטרף לברכות של

יו"ר הועדה, הן לחברה והן למשרד

האנרגיה. מבצע הישגים חשובים בשומרון בעיקר, היה ללא תקדים

בשנתיים האחרונות, ועל כך כל הכבוד, הן לחברת החשמל והן

למשרד האנרגיה. יחד עם זאת, יש פה איזה מין אבסורד.

אנו היום עומדים במצב שבכתריסר ישובים אנו מפעילים גנרטורים.

הסבל למתיישבים הוא רק. ההוצאות הן עצומות, פי כמה ממה

שעולה זרם של חברת החשמל. ובסופו של דבר, הפעלת הגנרטורים,

בצורה כזו או אחרת יוצאת מכיסנו. אז אם אנו כבר לקחנו

על עצמנו וחוברו לרשת כ-40 ישובים ביהודה ושומרון או למעלה

מכך, וזה מבצע ללא תקדים - אנחנו נעביר את הרשימות -

אנחנו עומדים במצב שבמספר מקומות לא הזמנו את החיבור פשוט

מחוסר תקציב, כי החברה לא רוצה רק מכתב עם ד"ש, אלא רוצה

שזה יהיה מלווה במשהו. ולחברה יש מנהג מצויין, היא תמיד

גובה מראש.

אז יש פה מצב של אחת מן השתיים :
 או שנקבל באיזו שהיא צורה את הכסף, כי מכספנו אנו פשוט כבר
 איננו יכולים להוציא זאת ולעשות את ההזמנות האלה. בעיקר
 ביהודה. ביהודה יש לנו לעשות את לוציפר, מעון, כרמל, מצפה
 גוברין, תקוע, מעלה עמוס ומצפה לכיש. 7 ישובים, ששם מופעלים
 גנרטורים ויוצא שמוצא כסף רב, וההזמנות עוד לא הועברו לחברת
 החשמל, אם מחוסר תקציב או מסיבות אחרות. בשומרון מדובר
 על כ-5 ישובים שעליהם הוחלט, בחלקם אנו כבר יושבים, בחלקם
 אנחנו צריכים לשבת בעוד כחדשיים. אנחנו אמנם נעשה את כל
 המאמץ, אבל אני מבקש, בהתאם לכך, שגם האחרים, גם משרד
 האנרגיה, יעשה זאת. אולי אפשר להגיע לכך שהכספים לחשמל
 יוזרמו ישירות דרך משרד האנרגיה ולא דרך משרדים אחרים. אולי
 הריכוז הזה יביא לביצוע מהיר יותר.

בינתיים, בואו לא נדבר על תקציב
 שנה הבאה, ויחד, כולנו נעשה מאמץ ונראה מה ניתן לעשות עוד
 השנה כדי לחבר לחשמל לפחות את הישובים הללו שכבר הוקמו.
 אנו נחסוך כסף. שנה של הפעלת גנרטור זה כמו חיבור הישוב
 לחשמל.

אני מודה לך ג'וקי ועל מאמציכם
 בנושא.

השר א. שרון :

אני מבקש למה שמנכ"ל משרד האנרגיה
 כבר אמר - שאנחנו זקוקים למעשה

מר שפר :

לריכוז ההזמנות, כי קשה לנו לעשות לוח זמנים כשאיננו יודעים
 מה יעמוד לפנינו.

מר מ. דרובלס :

אנו נעביר לכם לוח הזמנות עם

עדיפויות.

מר ש. רביד :

אני מציע שבקי ירכז את זה כמו

קודם כי הוא בקשר עם גורמי מקורות

ומחנות הצבא וכו'.

מר שפר :

דבר שני, אני מודה בשם העובדים

על המחמאות.

השר א. שרון :

אני באמת מודה לכם. יש לנו לעיתים

קשיים עד שניגשים לעבודה, אבל

משגשגים לעבודה, אני רואה את העמודים האלה מתקדמים במשך

היום.

מר שפר :

העובדים שם עושים שבועות שלמים

בשטח. הם ממש לנים בשטח.

השר א. שרון :

אני רואה אותם ומדבר איתם לעיתים

קרובות.

מר מ. דרובלס :

גם את מנהל המחוז רואים הרבה בשטח.

מר א. בראון :

נכון, גם את שפר. כל פעם שאני

נוסע, אני פוגש אותו בשטח.

השר א. שרון :

תודה רבה לכם.

הח/65. החכרת קרקע למשתכנים ביהודה ובשומרון - נוהל

הנושא הבא הוא נוהל החכרת
קרקעות. אני מבקש שמאיר שמיר

השר א. שרון :

יציגו.

מאז שמפעל "בנה ביתך" התחיל

מר מ. שמיר :

לפעול ביהודה ושומרון, נקבעו

בדרך אדמיניסטרטיבית דמי ההחכרה, שעיקרם בשנתיים : 5% דמי

חכירה ראשונים. ו-1% של דמי חכירה שנתיים. מסיבות

פורמאליות, ופורמאליות בלבד, מועצת מנהל מקרקעי ישראל לא

יכולה לתת תוקף לנוהל זה, כיוון שהתנאים ביו"ש שונים

מהתנאים בצד זה של הקו הירוק. מצאנו, שמבחינה פורמאלית,

חשוב שתהיה החלטת ממשלה מוסמכת. למעשה, מה שמבוקש כאן זה

לתת תוקף לנוהל כפי שהוא מתנהל לשביעות רצון כל מי שנוגע

בדבר - גם המתיישבים וגם המיישבים.

אני לא אפרט את כללי הנוהל. העקרון

הוא פשוט -5% דמי חכירה ראשונים ו-1% דמי חכירה שנתיים.

ויש כאן הלוואה עומדת למקרה שעוזבים.

מר א. בראון :

האם נוסח ההחלטה בפניכם, או אתם

השר א. שרון :

רוצים שאקריא אותה לכם?

אנו מכירים אותה.

מר מ. דרובלס :

אריק, אני רוצה להכניס דבר אחד

מר א. בראון :

להחלטה הזו - שיהיה לה תוקף לזמן

מר א. בראון

מסויים. יכול להיות שדברים ישחנו בעוד שנתיים.

השר א. שרון : אז ישנו זאת.

מר א. בראון : אולי נחליט שהיא לשנה.

מר מ. דרובלס : זה לא טוב, כי ישנה הרגשה שהיא ארעית.

מר ש. רביד : אפשר לעשות פשרה. אתה יכול להחליט שכל שנה זה מתחדש אוטומטית.

מר א. בראון : אנו מדברים עם אנשים. יש אנשים שמתחייבים, שהולכים. נניח שמחזרתיים יבוא מתי ויציע לשנות זאת, כשאנו בינתיים התחייבנו, אז בואו נתן את זה לפחות לשנתיים.

מר מ. שמיר : אני רוצה להבהיר כי מה שהתחייבנו לא ניתן לשנות.

מר א. בראון : אני לא מתכוון שהתחייבנו, חתמנו. אני מתכוון לאנשים, שנגיד באים היום לאריאל, הם עוד לא בחור, רק בעוד חצי שנה יכשירו להם את השטח, אז צריך לתת לזה זמן.

השר א. שרון : לפי דעתי, אם נקבע כרגע מועד, אנו מגבילים. לכן, לדעתי, לא

השר א. שרון

צריך לקבוע כרגע מועד, זהו הסידור. הערכתי היא שזה יקח
שנים עד שמישהו ירצה לשנות את זה. לכן זה נשאר. אני מבקש
לצורך לסטנוגרמה את נוסח ההחלטה.

הח/66. פאריקס, ייעור ושטחי מרעה - ליישובים ביהודה;
בשומרון, בקעת הירדן וחבל עזה.

הנושא הבא זה יעור ומראה ליישובים
ביהודה ושומרון. הייתי רוצה

השר א. שרון :

שהוא יוצג.

לפני כשתי ישיבות, השר הטיל על
מנהל מקרקעי ישראל להכין את הנושא

מר א. בראון :

מר א. בראון

של הצמדת האובייקטים השונים : מרעה, פארקים, יעור, לישובים, ולמעשה, יחד עם הקרן הקיימת הוכנה תכנית, שעכשיו, לאחר האישור כאן, צריכה עכשיו להתחיל להתגלגל הלאה.

השר א. שרון :

ראשית, יש כאן רשימה מצורפת

שנעביר, היא תרשם ותהיה חלק מההחלטה.

אני רוצה שניגע בעקרונות. אני רוצה להזכיר שאני חזרתי ואמרתי כאן פעמים רבות, שצריך, מוקדם ככל שרק ניתן, עוד בטרם נגשים להסדר מדיני כל שהוא, להעמיד קרקעות מדינה לרשות המועצות האזוריות והישובים ביהודה, בשומרון, בבקעת הירדן ובחבל עזה, כדי שיופיעו כחלק מן המשבצת השייכת לישובים היהודיים.

כל מי שמכיר במו"מ על האוטונומיה את סעיף הקרקע - אני מציע לחברים לעיין בו בהזדמנות, אינני רוצה כרגע לעסוק בו כאן - יבין את החשיבות של העמדת הקרקעות האלה, מוקדם ככל שרק ניתן, לרשות הישובים.

הייתי רוצה רק שנוזהר את עצמנו

מפני דבר אחד - מתן כזה מזכיר קצת את הנישואים האלה שהיו מקובלים בשנות ה-30, כשאי אפשר היה להשיג סרטיפיקטים - כאשר בארץ היה אדם מתגרש גרושין פקטיביים (שהיו אמיתיים) מאשתו, נוסע למזרח אירופה, מתחתן שם ומביא אתו כלה חזרה. לעיתים, לא במעט מקרים, הגרושין שהיו פקטיביים הפכו לקבועים, והנשואים שהיו פקטיביים הפכו לקבועים.

אם אני רואה למשל שסלעית מקבל

2,000 דונם אדמת מרעה - אני לא יודע האם יהיה לו עדר והאם

מתוכנן לו עדר - אינני רוצה שהוא יהיה היום בעל משבצת

השר א. שרון

קרקע של 2,000 דונם, כשיתכן של-2,000 דונם האלה נזדקק למטרה אחרת.

מר ש. רביד :

למה לישובים ולא למועצות האזוריות?

השר א. שרון :

לכן אני רוצה פה לשצוא את הנוסח

שישמור בידי הממשלה, החטיבה

להתיישבות, המנהל, את היכולת להשתמש אח"כ בקרקעות האלה

מבלי להיות כבולים על-ידי ההחלטה הזו שאנו מצרפים אותה

לפרוטוקול.

מר א. בראון :

אני רוצה לומר משהו לגבי מה שאמרת

עכשיו - כשראינו זאת בצורה הזו

של הישובים, ראינו זאת לאחר שעמדה לנגד עינינו השאלה - מי

יכול להיות בעל הבית על השטח הזה? כי כשאתה מראה לישוב

את האזור הזה, אם יש לו עדר או אין לו עדר, אז יש בעל בית,

יש ממי לדרוש את זה. ככה גם אין ממי.

השר א. שרון :

אני בעד המועצות.

מר א. בראון :

אני מציע שיציגו קודם את העניין.

מר מ. שמיר :

אני מציע שנבחין בין שני מישורים :

מישור אחד - אופן הקצאת הקרקע.

מישור שני - פיתוחה. באשר להקצאת הקרקע, הכללים יהיו

כללים ברורים. ראשית, החכירה תהיה לשנה. היא תתחדש כל

מר מ. שמיר

שנית, נבחן את יישום אותו העקרון

שמנחה אותנו בישובי המחלקה להתיישבות - העקרון של חוזה משולש לצורך זה.

שלישית - חלק מהקרקע יוחקר גם

למועצות האזוריות ויכלל במסגרת שטח השיפוט של המועצות האזוריות.

על כל פנים, התכנית לא תהיה התכנית

שמובאת כאן. התכנית הזו תובא למפקדת יו"ש כפי שמתחייב מבחינת החוקים, ואני מקווה שנתגבר על ההיבטים הפורמאליים שעדיין קיימים, נקבל אישור ואז תהיה ההקצאה הזו.

מה שמובא כאן זו תכנית אופרטיבית,

מתוך הנחה שזה יהיה התשובה. עשינו שיקול דעת לגבי איזה שטח להצמיד לאיזה ישוב, מה יעודו, ב-3 מישורים: יעור, מרעה והכשרת קרקע - ומוצגת כאן תכנית אופרטיבית לגבי טיפול באותו השטח, לאחר שההבטים המשפטיים ימצאו את סידורים במסגרת מקבילה. זאת כמובן, כשהם לא יעמדו בניגוד למה שניתן לעשות עם השטחים האלה, כי מעמדם הוא לא חד-משמעי כשטחי מדינה ויש עוד כל מיני דברים שמצריכים פתרון.

לצורך אילוסטרציה, תליתי כאן מפה

מר קדמון:

שמתארת בטגול את שטחי המדינה

ועל זה משבצות הישובים כפי שהם קיימים היום לגבי שטחי התפיסה.

התכנית שלנו, למעשה, קבעה ארבע

מטרות:

1. שמירת גבולות התפיסה של הישובים והשטחים הסמוכים להם של אדמות מדינה.
2. הבטחת וזרבות קרקע להתיישובות בעתיד.
3. יצירת רצף קרקע בין ישובים.
4. יצירת מקורות פרנסה ותעסוקה בתחומים האלה.

האמצעים שקבענו לעצמנו הם :

הכשרת קרקע לחקלאות, יצירת שטחי מרעה, יעור (הן כתפיסת שטחים והן כיעור ממש) ופארקים הן להתיישובות עצמה והן למטיילים באזור.

מה שהנחה אותנו בתכנית היה -

ליצור שטחים כאלו שהישובים מסוגלים, באזור שלהם, ביכולת שלהם, לשמור עליהם. לא התייחסנו לשטחים שנראה לנו שלא ניתן לעשות את זה, כלומר, הם צריכים להיות במסגרת אחרת שתקבע - המועצות, מנהל מקרקעי ישראל, ממשל.

יש פה המלצות לגבי כל תהליכי

התכנון והביצוע המומלצים. לא הייתי מציע להכנס לזה ולדון בזה כאן. על כל פנים, זה על פי התהליכים המקובלים..

אם יש עניין בזה, אני מוכן להוסיף

נתונים כוללים. או אתן לדוגמא איך זה בנוי. למשל, ראינו קבוצה של ישובים שנראה לנו שהם בשלים להכנס לתכנית כזו - כי זה אחד התנאים בעצם לביצוע. אז אם נכנס ל-7 ישובים כאלו, לדוגמא, אנו יכולים להגיע לסה"כ סדר גודל של 60 אלף דונם מרעה וכ-12 אלף דונם ייעור ועוד פארק אחד. זה דבר שצריך לתקצב אותו בסדר גודל של כ-90 מליון שקל. זה כולל כבר רכישת

מר קדמון

עדריים וכו'. כמובן, שהסכום קטן יותר אם נוריד את נושא העדריים.

מה גודל השטח?

השר א. שרון :

אנו מדברים על 60 אלף דונם למרעה,

מר קדמון :

כ-12 אלף דונם לייעור ופארק אחד

בשילה. זו דוגמא לתכנית עבודה אפשרית בשנה אחת.

כשסה"כ התכנית מדברת על 350 אלף

השר א. שרון :

דונם. כלומר, התכנית כולה, באותם

תחומים של מרעה, ייעור, פארקים והכשרת קרקע היכן שאפשר,

מדברת על היקף של 350 אלף דונם. זה מבצע בעל חשיבות עצומה,

מכל הבחינות.

עוד דבר אחד אני מבקש להעיר -

מר קדמון :

אני חושב שצריך להתייחס מאוד

בזהירות להערה שהערת קודם. אסור להראות בתכנית הזו הקצאת

שטח לישובים. זו תכנית למיפוי ואיתור שטחים בלבד. לדוגמא,

כדגם, זה מחייב תכנון מפורט והקצאה, אבל אין להתייחס לזה.

אבל יש לי בעיה. אני רוצה לקבל

השר א. שרון :

פה החלטת מחייבת. את ההחלטה הזו

אני מוכרח לקבל היום. יחד עם זאת, אני חושש לקבל החלטה

המחייבת להעמיד קרקע לידי ישוב, עוד לפני שהשלמנו את העיבוד

המלא של תכניות - מה יכיל כל ישוב וכו'. האם לא יותר בטוח

שאנחנו נעמיד את הקרקע הזו לרשות מועצות אזוריות? להחלטה שלנו

השר א. שרון

היום יש תוקף משפטי. כלומר, מבחינת הנושא המדיני - יכול להיות שאני טועה, אתם צריכים לבדוק - שמפחיד אותי מאוד, כי זה יכול להתפתח במהירות עצומה, אנחנו מכוּסִים. כי בסעיף הקרקע, כשמדובר על סטטוס של ניהול מקרקעי מדינה, מופיע שם דבר ברור מאוד העוסק בקרקעות שהוקצו להתיישבות יהודית. לכן יש חשיבות רבה שהדבר הזה יהיה מעוגן בחוק. כלומר, בכל רגע אני יכול לבוא ולומר כי קיימת החלטה והקרקעות האלה נמצאים בתחום אחריות של גופים כאלו וכאלו. יחד עם זאת, אני חושש להעמיד את הקרקע בידי מישהו. לכן הייתי רוצה שיהיה סעיף המגביל את המועצות האזוריות, שלא הן תהיינה הסמכות האחרונה המקצה את הקרקע הזו.

מר ש. רביד : אני חושב אריק, שהבעיה ניתנת לפתרון

יחסית בקלות, אם כי צריך להלביש עליה את הלבוש המשפטי. נוצרו תקדימים, אפשר לחתוך - ואני חושב שכך צריך לעשות זאת, ואז אפשר לענות גם על החששות שלך וגם לקבל את ההחלטה המשפטית שמוציאה את הקרקע הזו מתחום ההכרעות שאנו לא רוצים בהן. אפשר לקבל החלטה לחתום על חוזה משולש לפיתוח עם החטיבה להתיישבות ומועצה אזורית מסויימת, לטובת רשימת ישובים, מבלי להגיד שלסלעית יש 2,000, לשילה יש 2,700 וכו'. אלא, שיש חוזה פיתוח בין המנהל, החטיבה להתיישבות והמועצה האזורית בנימין לטובת כל ישובי מועצה אזורית בנימין, סה"כ שטח כך וכך עם העיגולים שלהם, וליתר בטחון להוסיף עוד כמה "ביתים" כאלו.

השר א. שרון : ואם יתווספו ישובים?

מר ש. רביד : אז אני אומר כי יש להוסיף עוד

כמה בתים כאלו, ליתר בטחון.

מר ש. רביד

בצורה הזו אתה גם מבטיח שהישובים נהנים (ואף אחד לא יכול להגיד לך שלא) ומהצד השני, השמירה היא באחריות המועצה האזורית ואף אחד לא יוצר על זה חזקה. צריך לזכור גם, בינינו לבין עצמנו, כי יש כמה ישובים שישמרו פחות טוב מאשר אם זה יהיה בטיפול מרכזי של המועצה האזורית. יש כמה שיעשו זאת יותר טוב מהמועצה האזורית, ויש כמה שיעשו את זה פחות טוב. לכן, אם בכל מועצה אזורית ניקח יהודי שיהיה אחראי לנושא הזה, ומחתימים זה יתפתח לרשות מרעה, אז בכלל אפשר לפתור בעיה זו. אינני יודע מה הצד החוקי של רשויות מרעה מעבר לקו הירוק, אבל ברגע שזה יפתר, אפשר יהיה להעביר אותו אז לרשות מרעה ולפתור את הבעיה עוד יותר טוב.

מר מ. דרובלס : יש לי שלוש הערות : ראשית, אני מברך על היוזמה.

שנית, אני קצת חושש מהישובים וקצת מהמועצות. כי הישובים יקבעו את העובדה שהשטח הוא שלהם, ואח"כ, תתחיל להתווכח איתם באשר להתיישבות חדשה או אחרת, האם כן צריך או לא צריך לתיתו מועצות הן חצי אינטרסנטיות. לכן, הייתי מציע את הנוסחה המשפטית, האם החטיבה, יחד עם גוף אחד שקיים לצורך התיישבות, או גוף שאינו אינטרסנטי...

מר ש. רביד : זה לא כדאי בלי האזרחים, כי אז זה כאילו בידי הממשלה.

מר מ. דרובלס : אני מציע לבדוק זאת, כולל הקמת חברה מיוחדת לצורך זה, חברה מיוחדת

מר מ. דרובלס

שתהיה שותפה לצורך העניין. לבדוק את הדרך מבחינה משפטית.

שלישית, הייתי מציע לחשוב על

האפשרות, לא להחכיר. למרות שאנו מחכירים החכרה זמנית לתקופה של שנה, פה, בגלל האספקט הכללי שישנו, תקופת השנה לא עונה לי בדיוק לדברים האלה. לכן יש לחפש תקופה הרבה יותר ארוכה - 7,5,3 או כל תקופה אחרת. כלומר, יש לבדוק את הסמנטיקה מבחינת השנה. במקומות אחרים לא מפריע לי שזו תהיה החכרה זמנית. כאן לא הייתי רוצה שתהיה החכרה זמנית לשנה.

צריך לעשות זאת לזמן יותר ארוך ולתת זאת לרשויות.

מר א. בראון :

אני התייעצתי עם טרי ויש חשש שהפרקליטות לא תתמוך תמיכה מסיבית בהצעה זו. אני מדבר על בחינת היישום.

מר מ. שמיר :

עברנו כבר מכשולים כאלו.

מר א. בראון :

מבחינתי, אני בהחלט תומך בנוסחה שאמר אותה שמעון. יתר על כן, אפשר

מר מ. שמיר :

אולי להוסיף עוד אלמנט אחד, וזה פותר את הבעיה - שהגוף הזה רשאי להקצות לשימוש זמני את השטח הזה לישובים מפציציים, לפי קביעה והחלטה.

טוב, זו ההחלטה. אני מציע שתשבו

השר א. שרון :

אח"כ ותנסחו אותה בדיוק.

(מכאן רשמה ז. ח.)

(עד כאן רשמה ל.ד. - מכאן ז.ח.)

צריך שיהיה ברור, אנחנו עוסקים

מר ש. רביד:

בסמנטיקה. חוץ מניירות לא יהיה

כלום, אם לא יהיה לענין הזה כסף.

את הנושא הזה אני שומע כל הזמן.

השר א. שרון:

אנחנו השנה, בחטיבה להתישבות - מה

מר ש. רביד:

שלא היה לנו אף שנה - בגרעון תקציבי.

האמן לי, זה טוב.

השר א. שרון:

זה לא כך - הבעיה מתחילה להיות

מר ש. רביד:

בעיה של אמינות.

הענין הזה לא נשאר על הניר ואסביר

השר א. שרון:

מדוע. ראשית, מבחינת ההיבט המדיני

שלו, יש לו משקל רב. דבר שני, מבחינת הפיקוח על השטחים, מאות

רבע שטחים אלה יועברו על גבי מפות לאחריות המועצות, תהיה לנו

כתובת לתביעה לפיקוח על הענין. מישור יהיה חייב לדווח ולפקח

כל הזמן.

יחד עם זאת, בהמשך להערה של סרי,

פה צריך להבין דבר אחד - שדין קרקעות המדינה האלה הוא כדין

קרקעות מדינה אחרות; ז"א, זה לא באופן אוטומטי, שכל דבר המופיע

כאן בצבע, על המפה, ומתאר קרקע מדינה, שהוא קרקע מדינה. הוא

צריך לכלול, ראשית, שטחים שהם היום בבעלות המינהל, או שלוחתו

ביהודה ושומרון, שהיום הם בבעלותו ומוחקרים למועצות האיזוריות

השר א. שרון:

ושטחים שבאופן מובהק וברור עומדים בקריטריונים של קרקעות
מדינה.

מר ש. רביד: אריק, אני מציע שתקבל על עצמך - היות

וזה נושא מיוחד, וזה לא עוד ישוב,

או עוד 40 בתים באיזה שהוא מקום, אלא זה נושא שנברא במיוחד,

עם כל ההשלכות שאתה יודע אותן יותר טוב מאתנו. אם מעבר

להכרזות רוצים להתחיל בפעולה של גידור, יעור וכדו', זה לא

יהיה מתקציב של 10 מיליון ל"י שעומד לרשות ישוב.

זה מובן.

השר א. שרון:

יש לי הצעה - הקרקעות שיוקצו למועצות

האיזוריות, במדה ותצטרך להתבצע בהן פעולה ממשית, ז"א פעולת

ביצוע כלשהי, הבדיקה תיערך בהן כפי שמקובל לגבי קרקעות מדינה.

זה פותר אותך מהבעיה.

אני אומר כך: בכפיפות להחלטות

מר מ. שמיר:

הממשלה, יוקצו הקרקעות למטרות סקר,

שמירה, מרעה ופיתוח. ההקצאה תיעשה למועצות האיזוריות ולטובת

הישובים בתחומן (והכוונה כאן באמצעות החטיבה להתישבות והמועצה
עם המינהל).

האיזורית תיתכן גם החכרת מישנה לישובים בהקצאה זמנית.

פעולות הפיתוח, לכשתיעשנה בשטח, יהיו כפופים לנוהלי הקצאה

הקיימים היום של קרקעות מדינה.

הייתי אומר: הקצאה למשמרת.

אל"מ ד. סתו:

השר א. שרון:

אני מפחד מהמלה "משמרת".

מר מ. שמיר:

אמרת: סקר, שמירה, מרעה ופיתוח.

הח/67. זוהר - מקום קבע ליישוב

השר א. שרון:

יש עוד נקודה קטנה בענין מקום קבע
לזוהר.

אנחנו הקמנו, לפני 4 שנים, היאחזות
נח"ל במשטרת דהריה, והיא יושבת במקום מוגבל, מצומצם, קטן,
שאינו מאפשר התרחבות ובניה והגיע הזמן למצוא לה מקום קבע.
חקרנו, בדקנו, סירנו, למדנו ומצאנו מקום שהוא מאד מתאים כמקום
קבע והמקום הזה נמצא בהצטלבות הדרכים דהריה-חברון, עם הכביש
שמוביל לסמוע ממערב לכביש באר שבע-חברון - והגבעות האלה נמצאות
מערבית לכביש. אני מבקש מאורי להצביע על המפה. הייתי רוצה
שנקבע זאת כמקום קבע.

מר א. בראון:

(מראה על המפה): זו סמוע, זו חברון -

קריית ארבע, זו באר-שבע וזה הכביש
שמוביל. המקום נמצא בדיוק כאן, מעל המסעף הזה. רואים את שטח
הפרסה של שטח המדינה. יש שם מקום, שלפי דעתנו, בשלב ראשון -
זה עוד לא נבדק הבדיקה הרגילה - הוא מקום טוב ומה שאנו רוצים
זו החלטה ראשונית, כדי שנוכל להמשיך בפעילויות.

הח/68. הקמת יישוב - נטףמר א. בראון:

יש לי עוד נקודה. בישיבה הקודמת

דנו על נושא נטף וקבענו שזה יהיה

רק בחיאום עם הצבא. הצבא אישר זאת והיה סיכום עם סגן הרמטכ"ל.

הישוב יבנה, בשלב ראשון, כישוב זמני.

השר א. שרון:

זה בין לטרון לבין מעלה החמשה.

מר א. בראון:

הם בונים בעצמם את הישוב כישוב זמני.

השר א. שרון:

הם כבר במקום?

מר א. בראון:

הם התחילו והפסיקו ועכשו יתחילו

מחדש.

הח/69. החלטות מט. הח/53 והח-54 של הועדה להתישבות - תיקוןמר ח. צבן:

אני רוצה להודיע לפרוטוקול, לגבי

פרק התנ"ך (כפירה) - מקימים צוות

תכנון של שמורות הטבע, המחלקה להתישבות, הקרן הקימת והמינהל

ועובדים על זה.

השר א. שרון:

אני מודה לכם מאד. אני חושב, שזו

היתה ישיבה פוריה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

הת/61

נטפים - ישוב קהילתי

עוזר שר החקלאות לענייני התישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, מ. דרובלס, ש. רביד, ר. ויץ, י. מרגלית ואל"מ ד. סתו.

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. הת/56 של הועדה להתישבות מיום י' בתמוז התשמ"א (12.7.81), לאשר הקמתו של ישוב קהילתי באיזור בירקן-יקיר, בנ.צ.מ. 161170 - במסגרת שנת הכספים 1982. הישוב יאוכלס על-ידי גרעין נטפים.

להטיל את אחריות הביצוע של החלטה זו - על החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית.

הת/62

פסגות - מרכז איזורי

עוזר שר החקלאות לענייני התישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ז. המר; ה"ה א. בראון, ר. ויץ, מ. דרובלס, י. מרגלית, מ. שמיר ואל"מ ד. סתו.

מ ח ל י ט י ם כפוף לתוצאות הדיון בעתירה לבית המשפט הגבוה לצדק בענין ג'בל-טוויל, לאשר את הקמתו של מרכז אזורי "פסגות" בג'בל-טוויל, באתר המועצה האזורית מטה בנימין, כדלקמן:-

א. תוך התייחסות להודעתו של נציג משרד הבינוי והשיכון כי חסרים למשרדו משאבים כספיים וכי לצורך הקמת המרכז האמור הוא תובע תקציב נוסף, להטיל על משרד הבינוי והשיכון את האחריות להקמתו של המרכז האזורי "פסגות".

ב. (1) משרד הבינוי והשיכון יגיש את נושא המרכז לוועדה למרכזים בין-אזוריים לשם קביעת הפרוגרמה של המרכז - על כל המשתמע מכך;

(2) עם גמר התכנון יגיש המשרד את הפרוגרמה לאישורה של הועדה להתישבות;

ג. בהמשך לעיל ועד אשר תיכון ותושלם תכנית הקבע של המרכז - יקים משרד הבינוי והשיכון מגורים זמניים למספר משפחות כמתחייב מקיום משרדי המועצה האזורית במקום, לרבות מבנים זמניים בשביל מוסדות חינוך.

./העברת

הת/63

העברת בתים והשלמת רצף ההתישבות - כחבל הבשור

מנהל המחלקה להתישבות של הסוכנות היהודית פרופ' ר. ויץ מעלה את הבעיה של העברת בתים והשלמת רצף ההתישבות כחבל הבשור.

יו"ר הועדה להתישבות משיב שעם כינונה של הממשלה החדשה יועלה הנושא לדיון בוועדה להתישבות.

הת/64

החישמול בבקעת הירדן, ביהודה ובשומרון

המנהל הכללי של משרד האנרגיה והתשתית פותח.

מנהל מחוז ירושלים בחברת החשמל מדווח בנושאי חישמול של ההתישבות החדשה בבקעת הירדן, ביהודה ובשומרון ועונה לשאלות חברי הועדה.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ד. הגואל, פ. שפר, א. בראון, מ. דרובלס, ש. רביד ור. חביב.

מ ח ל י ט י ם :

א. הועדה להתישבות רושמת לפניה כדלקמן, ובהערכה רבה את הדין וחשבון של משרד האנרגיה והתשתית ושל חברת החשמל לישראל בע"מ בעניין החישמול של ההתישבות החדשה בבקעת הירדן, ביהודה ובשומרון:-

(1) בשומרון המערבי:-

לפי הזמנת משרד הבינוי והשיכון, ההסתדרות הציונית העולמית, מפקדת איו"ש ומשרד הבטחון (אג"ת), בתאום של לשכת מתאם הפעולה בשטחים ובפיקוח כולל של משרד האנרגיה והתשתית הוזמנה באפריל 1979, בניית תשתית של רשת חשמל באזור זה. על-פי הזמנה זו, אשר כללה פריסה של 100 ק"מ קו מתח גבוה ו- 3 תחנות משנה ראשיות - אשר בימים אלה יבוצעו - חוברו לרשת החשמל:-

(א) היישובים:-

- (1) שבי שומרון;
- (2) קדומים;
- (3) קרני שומרון;
- (4) מעלה שומרון;
- (5) תפוח;
- (6) אריאל;
- (7) אלקנה;

./קידוחי

(ב) קידוחי מים ומשאבות:-

- (1) אריאל;
- (2) קדומים;
- (3) קרנלי שומרון;

(ג) אזורי תעשייה:-

- (1) קדומים;
- (2) קרנלי שומרון;
- (3) בית אריזה סלע;
- (4) שבי שומרון;

(ד) כעת נמצאים בשלבי ביצוע שונים ויחברו במשך השנה התקציבית, לתשתית החשמל הקיימת הישובים הבאים:-

- (1) דותן;
- (2) סנור;
- (3) חומש;
- (4) יקיר;
- (5) שילה;
- (6) אלון מורה;
- (7) קרנלי שומרון ג';

קידוחי המים:-

- (1) בידיא, ליד אלקנה;
- (2) א-זויה, ליד אלקנה;
- (3) חורון;
- (4) סנור;
- (5) שבי שומרון;

(ה) כמו-כן נמצאים בשלבי תכנון שונים לשנת 1982 ויחברו לרשת החשמל לאחר עריכת ההתקשרויות הסופיות:-

- (1) אזור התעשייה באריאל;
- (2) מחנות צה"ל - חורון וסנור;

./ בבקעת

(2) בבקעת הירדן:-

(א) כל מקום צרכנות שעבורו הוזמנה אספקת חשמל, מחוץ לגבולות הזכיון של החברה המזרח-ירושלמית או שהוכרז כחצרים צבאיים - חובר לרשת החשמל הארצית;

(ב) כדי לשפר את אמינות האספקה, לתגבר את יכולתה ולשם חיבור מקומות צרכנות נוספים, נמצא בתכנון ויבוצע על-פי התחזית עד סוף שנת 1982 - קו אספקה ראשי שני לבקעת הירדן, והוא שיסגור את המעגל מבית-שאן ועד לירושלים;

(ג) מקומות צרכנות שחיבורם נמצא בדיון ויבוצע כאשר יושלמו ההתקשרויות והתשלומים, לקראת שנת הכספים 1982/83, הם:-

- (1) מחנה יוסף;
- (2) מחנה מבוא שילה;
- (3) מחנה גיתית;
- (4) מחנה נועם;
- (5) מחנה ייטב;
- (6) פצאל 9;
- (7) קידוחי עוג'ה;

(3) ב-יהודה חוברו עד כה לרשת החשמל הארצית:-

(א) כל ישובי גוש-עציון, לרבות הקידוחים והמחנות שבגוש;

(ב) ישיבת הסדר "אפרת";

(ג) קרית-ארבע, כולל אזור התעשייה;

(ד) בית אומר;

(ה) בית הספר החקלאי "ערוב";

ב. ראשי המחלקה והחטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, יעבירו בדחיפות לחברת החשמל לישראל בע"מ רשימה מרוכזת של הזמנות לחיבור צרכני חשמל נוספים לרשת החשמל. הרשימה האמורה תכלול את סדר העדיפויות של החיבורים המבוקשים.

ג. בהתייחס למשמעות הרבה באשר להתפתחותו של השומרון בנושאי תשתית - להטיל על המנהל הכללי של משרד האנרגיה והתשתית, להודיע בהקדם לוועדה להתישבות, אם קיימת תכנית לביצוע במועד הנראה לעין - חיבור ישובי בקעת הירדן בקו חשמל עיקרי, משפלת החוף לאורך ציר חוצה-שומרון.

המשך הדיון נדחה.

*החכרת.

הת/65

החכרת קרקע למשתכנים ביהודה ובשומרון - נוהל

מנהל מינהל מקרקעי ישראל פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה מ. שמיר, א. בראון, מ. דרובלס וש. רביד.

מחליטים במגמה לעודד ולהגביר את ההתישבות ביהודה ובשומרון, להעניק למשתכנים על קרקע ביישובים שהוקמו ואשר יוקמו על-פי החלטות הממשלה, ושתוקצה להם למטרות מגורים על-ידי מפקד האזור - הקלות בתנאי קבלת הקרקע, כדלקמן:-

א. (1) המשתכן ישלם סכום חד-פעמי בשעור של 5% בלבד מערך הקרקע - כפי שתוערך על-ידי השמאי הממשלתי;

(2) סכום זה ייחשב כתשלום דמי חכירה ראשוניים בשעור של 80% מערך הקרקע, אם תושלם בניית דירה/בית תוך שלש שנים מיום ההקצאה, והמתיישב יגור בדירה/בית במשך חמש שנים רצופות לפחות - מתום השלמת הבניה;

ב. כמו-כן ישלם המשתכן דמי חכירה שנתיים, החל מיום ההקצאה, בשעור של 1% מערך הקרקע - עבור כל שנה מראש.

ג. אם יבקש המשתכן להעביר את זכויותיו בדירה/בבית מבלי שהתגורר בדירה/בבית במשך חמש שנים מיום השלמת הבניה, יהיה עליו לשלם:-

(1) דמי הסכמה כפי שיחולו עליו בעת התשלום - כאילו שלם דמי חכירה ראשוניים בשעור של 80%, וכן -

(2) סכום השווה ל- 75% מערך הקרקע כפי שיקבע למועד העברת הזכויות על-ידי השמאי הממשלתי.

הת/66

פארקים, ייעור ושטחי מרעה - ליישובים ביהודה, בשומרון, בקעת הירדן וחבל עזה

יו"ר הוועדה להתישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, ש. רביד, מ. כהן (קדמון), מ. דרובלס ומ. שמיר.

./מחליטים

מ ח ל י ט י ם במסגרת מדיניות הממשלה בענין חיזוק ההתישבות ועבודה וכפוף להחלטות הממשלה:-

א. לאשר הקצאת קרקעות ביהודה, בשומרון, בבקעת הירדן ובחבל עזה למטרות ייעור, פארקים ושטחי מרעה של ההתישבות החדשה. ההקצאה תיעשה למועצות האזוריות בשביל הישובים שבתחומן - באמצעות החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, המועצה האזורית הנוגעת לענין ומינהל מקרקעי ישראל. במסגרת הנ"ל, תיתכן גם החכרת משנה לישובים - בהקצאה זמנית.

ב. בהמשך לעיל - פעולות הפיתוח לכשתיעשנה בשטח - יהיו כפופים לנוהלי הקצאה הקיימים היום, של קרקעות מדינה.

(תכנית ההקצאות של קרקע למטרות הנ"ל - שמורה במזכירות הממשלה).

זוהר - מקום קבע לישוב

הת/67

יו"ר הועדה פותח.

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. הת/27 של הועדה להתישבות מיום ג' באלול תשל"ז (17.8.77) בענין הקמתו של מאחז נח"ל במשטרת דהריה - לאשר עקרונית איתור ותכנון מקום הקבע של הישוב בהצטלבות הדרכים באר-שבע - חברון עם הכביש שמוביל לסמוע, ממערב לכביש באר-שבע - חברון.

נטף - הקמת ישוב

הת/68

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. הת/50 של הועדה להתישבות מיום י' בתמוז התשמ"א (12.7.81) - רושמת לפניה הועדה את הודעתו של עוזר שר החקלאות לעניני התישבות, כי בהתאם להחלטה הנ"ל, סוכם בתאום עם סגן הרמטכ"ל מיקומו המדויק של הישוב הזמני - בשביל גרעין נטף.

החלטות מס. הת/53 ו- הת/54 של הועדה להתישבות - תיקון

הת/69

במקום החלטות הועדה להתישבות מס. הת/53 ומס. הת/54 מיום י"ב בתמוז התשמ"א (12.7.81) בענין מצפה ספיר וכוכביאיר, יבוא:-

מחליטים/.

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. הת/39 של הועדה להתישבות
מיום ט"ו בסיון התשמ"א (17.6.81), במגמה לקדם את התפתחותו
של מצפה כוכב יאיר ועל-מנת לזרז ולהתחיל לבנות בו:-

א. (1) להטיל על מנהל מינהל מקרקעי ישראל לזרז את הכשרת
השטחים המיועדים שם לבניה ולעשות למען חכירתם
בהתאם למקובל;

(2) במסגרת הנ"ל תיעשה פרצלציה והכשרת שטחים לבניה -
של 1,600 יחידות דיור, כאשר 400 יחידות נועדו
לגרעין של משקי חירות ו- 1,200 יחידות דיור לגרעין
של יהודי דרום אפריקה;

ב. הועדה רושמת לפניה את הודעת מנהל מינהל מקרקעי ישראל
כי התכנית בענין המצפה הוגשה לדיון ולאישור הועדה
האזורית לתכנון ובניה וכי מבחינה תכניתית ניתן יהיה
להתחיל בעבודות - תוך חודש וחצי מיום י' בתמוז התשמ"א
(12.7.81).

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת



מזכירות הממשלה

סודי ביותר